

magyar űrhajós

6./több mint .....folyt/p

--- nagyvállalatoktól, kis- és középüzemekből, ipari és mezőgazdasági szövetkezetekből egyaránt megannyi jókívánság érkezett az űrexpedíció résztvevőinek üdvözlésére. a magyar optikai művek, a kém-metró, a magyar villamosipari tröszt és a tatabányai szénbányák dolgozói egyaránt meleg szavakkal köszöntötték az űrhajósokat. a vörös csillag gépgyár sziklai sándor szocialista brigádja a többi szocialista kollektívához hasonlóan sikeres munkát kívánt az interkozmosz program megvalósításához.

--- hazánk olyan élenjáró mezőgazdasági üzemei is- mint például a sasad, a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet, a hortobágyi állami gazdaság- örömmel köszöntötték a szaljut-6 lakóit és sok sikert kívántak felelősségteljes küldetésükhöz. számos kiskis, így csorvás, kardoskut lakói is szavakba foglalták érzéseiket. a gyulaháziak nemcsak küldtek, hanem szép számmal kaptak is üdvözléseket, a község születtjének ürutazása alkalmából.

--- valamennyi táviratozó iskola diákjainak gondolatait tükrözi a budai nagy Antal gimnázium 470 tanulóinak üzenete: „megdobbant a szívünk, amikor hírül vettük, hogy honfitársunk helytáll a kozmoszban,„.

--- az mta atommagkutató intézetének tudományos munkatársai az egész emberiség békés jövőjét szolgálóan nemzetközi kutatások példájaként méltatták a közös szovjet-magyar űrkísérletet. ugyanúgy, mint más szavakkal az országos pedagógiai intézet, az állatorvostudományi egyetem, a korányi kórház és a magyar vöröskereszt kollektívája.

--- hazánk kulturális, alkotóműhelyei sem hiányoztak az üdvözlők sorából. táviratot küldött például a madách és a nemzeti színház társulata, „megtiszteltetésnek vennénk, ha műsoraink legjavát bemutatnánk az űrhajósoknak, visszatérésük után,„- írta a kisz központi művészegyüttese./mti/

17.30/p

-14-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. május 29. csütörtök

bb.1. sikeres nemzetközi üzleti központnak bizonyult a bnv - földes lászló nyilatkozata

t/sz/kg/s/pp/zsu hgy

1980. május 29.

a tavaszi bnv csütörtöki zárása alkalmából földes lászló, a hungexpo vezérigazgatója összegezte a beruházási javak idei seregszemléjének tapasztalatait és eredményeit az mti munkatársának.

- az idei bnv-t is a sikeres rendezvények közé sorolják a hazai és külföldi kiállítók. ezúttal is kiderült, hogy a tavaszi vásár megőrizte kialakult magas nemzetközi kiállítási színvonalát, teljesítette feladatát, bemutatva a magyar és a külföldi iparágak fejlődését. a bnv jó alkalom volt arra is, hogy a szakemberek széles körű áttekintést kapjanak a legkorszerűbb gyártmányokról, a legmodernebb mőszaki megoldásokról, technológiákról.

- a vásáron 27 ország és nyugat-berlin több mint 1900 kiállítója vett részt. a magyar ipart 768 vállalat, gyár, üzem és szövetkezet képviselte. a vásár rangját emelte, hogy sok ismert üzletember és neves személyiség kereste fel, köztük sok olyan cég üzletembere, amely nem állított ki, de tájékozódni és üzletet kötni jött magyarországra. vendégeket fogadtunk olyan távoli országokból is, mint mexikó, dominika, brazilia, zambia, kongó.

/folyt.köv./

-1-

bb.1./sikerés .... folyt./zsu

- a vásáron kiállított termékek 40-60 százaléka évről-évre kicserélődik, a vállalatok mind korszerűbb, mind magasabb színvonalú termékeket küldenek, ha a műszeripar példáját vesszük: a napokban kezdődött magyar-szovjet ürkisérlet nemcsak az űrhajózás diadala, hanem a műszakiak sikere is, az űrhajózás jónéhány műszerét ugyanis magyar gyárak készítik, termékeiket bemutatták a bnv-n.

- a magyar népgazdaság eredményeinek elismerése, s a budapesti rendezett vásárok tekintélyének is tulajdonítható a gazdag, sokszínű külföldi bemutatkozás, a szocialista országok kiállítói jól szemléltették a kgst együttműködést, a nemzetközi kooperációs tevékenységet. a szovjet ipar bemutatta például azt a számítógépet, amelyet nyolc szocialista ország együttes munkájával fejlesztettek ki.

- a kapcsolatok bővítését, az ismeretek gyarapítását hozták a szakmai napok, sok hasznos megbeszélés, tárgyalás, üzletkötés színhelye volt az idei tavaszi bnv, amelynek beruházási szakvásár jellege ellenére sem csökkent látogatottsága.

végezetül a hungexpo vezérigazgatója elmondta, hogy a kőbányai vásárváros két hónap múlva a fiziológiai társaságok nemzetközi szövetsége kongresszusának ad otthont. augusztusban az öt évenként esedékes országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást rendezik meg, majd szeptemberben az őszi bnv-t. sor kerül a hovatá kereskedelmi és vendéglátóipari szakkiállításra és a budatranspack anyagmozgatási és csomagolási kiállításra is./mti/

.-

bb.2. naponta három méter metróalagút a váci ut alatt

i/don/bc/zsu hgy

1980. május 29.

pontos szakmunkákat követelő tevékenység folyik a metró északi szárnyvonalán. a deák tér és az élmunkás tör közötti csaknem 2,5 kilométer hosszú szakaszon - a felszínen és a mélyben - mintegy hatszáz dolgoznak, a brigádok folyamatos műszakban váltják egymást.

/folyt.köv./

-2-

bb.2./naponta ... folyt./zsu

székely györgy, a közlekedési és metróépítő vállalat építésvezetője az mti munkatársának elmondta: a metrószerelvények utvonalát építő lézerrányítású furópajzsok eddig már több tízezer köbméter földet „megettek„; a bal oldali alagútból ugyanis mindössze 61 méter, a jobboldaliból pedig 130 méter megépítése van hátra. a pálya a deák tértől a balzac utcáig mélyvezetésű, azaz a vonatok ezen a részén / a bajcsy zsilinszky ut alatt és a váci ut egy szakasza alatt / 20-12 méter mélységben robognak majd, a balzac utcától pedig kéreg alatti alagutban, tehát a felszín felé enyhén emelkedő utpályán futnak be az élmunkás téri ideiglenes végállomásra.

a váci uti bal oldali alagutban a homokos-vizes talaj megálljt parancsolt a furópajzsoknak, ezért a biztonságos továbbhaladás érdekében ezekben a hetekben átalakítják. újból indítását egy hónap múlva tervezik. a jobb oldali pajzs naponta három méteres átlagsebességgel közeledik a csanády utcához. a speciális, hatalmas furógép nyomában ott vannak a szigetelők, akik az öntöttvas tübingelemek csatlakozásait duzzadó cementtel tömítik. a napi átlag három méter alagutépítés jó eredménynek számít, mert az itteni talajviszonyok sem mondhatók a legkedvezőbbeknek. ha ez a pajzs is eléri az élmunkás hid vonalát, akkor ezt is - miként a bal oldalt - leállítják az átszereléshez.

az északi szárnyvonal más földalatti munkahelyein és a felszínen is serényen foglalatoskodnak. az arany jános utcai mélyállomás nyersszerkezete már jó ideje kész, s a felszín alatti terepet a burkolók, a szigetelők és a belső berendezések szerelői vették birtokukba. a szakmunkások csatasorba állása azt jelenti, hogy megkezdődött az arany jános utcai mélyállomás beépítése, a megálló „beburkolása„. a különböző szak-, illetve szerelőbrigádokon kívül a metrók egy csoportja is itt dolgozik: a kollektíva hozzáfogott a mintegy negyven méter hosszú mozgólépcső „otthonának„, az úgynevezett lejtaknának kiépítéséhez.

a marx téri mélyállomásban szintén a belső munkákon dolgoznak, és a különböző szerkezeteket építik. a hatalmas munka méreteit jól érzékelteti, hogy a mélyállomás alapterülete nagyobb minden eddiginél, eléri a hétezer négyzetmétert, és az utasok a déli és az északi irányból mozgólépcső-alagutakon át közelíthetik meg. a nyugati pályaudvar felől igyekvőket a marx téri aluljáróba négy, a katona józsef utca felől érkezőket pedig három lépcsősor hozza-viszi majd.

hozzákezdtek a brigádok az élmunkás téri állomás építéséhez is. jelenleg réselnek, betonoznak, és készülnek a furógépek fogadására: a pajzskamra kialakítására./mti/

.-
-3-

bb.3. új kórházi gyermekpavilonok

i/sb/mi/pp/zsu hgy

1980. május 29.

a már kialakult általános kórházi hálózatban olyan 110-230 ágyas gyermekosztályok építése indokolt, amelyek a meglévő kórház területén önálló pavilonban kapnak otthont, és alkalmasak különleges szakfeladatok magas szintű ellátására is - ezt a fejlesztési elképzelést fogalmazta meg az egészségügyi minisztérium, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint a fővárosi tanács abban a közös pályázati felhívásban, amelyet kórházi gyermekegészségügyi egység megtervezésére hirdetett meg.

a betegellátás szükségessé teszi, hogy a gyermekek is szakosított, több orvosi szakterületet felölelő egészségügyi ellátásban részesüljenek. ezzel a feladattal összhangban tervezzenek a pályázók korszerű gyermekpavilonokat, mégpedig olyan egységesített rendszerű szerkezetekből, amelyek gazdag variációra nyújtanak lehetőséget, hogy messzemenően alkalmazkodni lehessen a helyi körülményekhez. így számításba vehető, hogy a szükségletnek, az ellátási körzetnek megfelelően a 60 ágyas gyermekegészségügyi egységből többet építsenek. a nagyobb egészségügyi centrumokban a felnőtt fekvőbetegellátástól elválasztott gyermekpavilonokban kell koncentrálni a koraszülött, az intenzív újszülött és gyermekellátást. ujszerű feladat az intenzív részleggel is ellátott koraszülött osztály tervezése, hiszen az általánosnál magasabbak a tisztasági, sterilítási, ellátási követelmények.

az érdeklődők az építésügyi és városfejlesztési minisztérium műszaki tervezési főosztályán vehetik át a pályázati kiírást, s a kész terveket legkésőbb október 6-ig kell postán elküldeni a bölcsődék országos módszertani intézetének. a bíráló bizottság november közepéig hirdeti ki a pályázat eredményét./mti/

-. -

bb.4. scholl papucsot készítenek hódmezővásárhelyen

i/kf/gg/pp/zsu hgy

1980. május 29.

a konsumex 15 évre szóló kooperációs szerződést kötött a scholl konzern ausztriai leányvállalatával, a saniped céggel a jólismert és keresett scholl papucsok, szandélok magyarországi gyártására.

/folyt. köv./

-4-

bb.4./scholl papucsot ... folyt./zsu

a megállapodás értelmében a saniped, a magyar partnerének, a hódmezővásárhelyi apolló cipőipari szövetkezetnek átadja a speciálisan kiképzett talpu lábbelik gyártási eljárását és a forgalmazás jogát magyarországra, valamint a többi szocialista országba, s biztosítja ezekben az országokban a márka és a védjegy használatát. az osztrák cég kötelezettséget vállalt arra is, hogy évente meghatározott mennyiségű készterméket visszavásárol.

a szerződésben meghatározott együttműködés időszaka alatt - a gyártás teljes felfutása után - évente csaknem egymillió pár scholl-márkájú papucs és szandál készül devizabevételt jelentő exportra és hazai ellátásra. a hódmezővásárhelyi szövetkezet a megállapodás első évében, jövő év júniusáig, négy-öt típusból, több színben, mintegy 400-500 ezer pár scholl lábbelit készít, ebből kétszáz ezret belföldi forgalomra. az idén, a negyedik negyedévtől már megjelennek a hazai üzletekben, a hódmezővásárhelyi scholl lábbelik./mti/

-. -

bb.5. józsef attila kiállítás szocialista országokban

i/me/mi/bc/zsu hgy

1980. május 29.

józsef attila-kiállítást küld több szocialista országba a petőfi irodalmi múzeum: születésének 75. évfordulója alkalmából a testvérnépekkel is megismerteti a költő életét, munkásságát. a rendezők husz nagyméretű tablón kiállítják a költő műveinek az azokat méltató, elemző cikkeknek, s a kortárs költők, írók és művészek egy-egy alkotásának másolatát, s tájékoztatják a nézőket Magyarország gazdasági, társadalmi viszonyairól a századfordulón. józsef attila külföldön is ismert verseit neves képzőművészek alkotásai illusztrálják. a munkások című költeménye mellett például dési huber istván: a negyedik rend című metszetének, a mond, mit érlel ... című vers mellett pedig derkovits gyula: végzés című művének színes fotóreprodukciója látható. a mai képzőművészeknek józsef attilát ábrázoló portréi közül melocco miklós szobrász alkotását állítják ki.

a tárlat első állomáshelye a moszkvai állami irodalmi múzeum. innen júniusban a szófiai magyar kultúra házában, augusztusban a weimari goethe nemzeti múzeumban, októberben a prágai nemzeti irodalmi múzeumban és könyvtárban, decemberben a varsói mitkiewicz irodalmi múzeumban mutatják be a kiállítás anyagát./mti/

-. -
-5-

bb.6. harminchárom magyar művész alkotásai a velencei biennálén

i/kp/gk/bc/zsu hgy

1980. május 29.

a világ egyik legrangosabb nemzetközi képzőművészeti seregszemléjén a június 1-én megnyíló velencei biennálén 33 művész alkotásai képviselik a magyar képzőművészeti életet: festmények, grafikák és kisplasztikák nyújtanak majd izelítőt a legjelentősebb hazai képzőművészeti irányokról. a magyar pavilon látogatói többek között varga imre nagyméretű bartók-szobrával, feledy gyula „az éjszaka zenéi”, című ötrészes grafikai sorozatával, barcsay jenő „páholyan”, című festményével, kondor béla, martyn ferenc alkotásaival, schaar erzsébet kisplasztikáival találkozhatnak, s a fiatal képzőművészek stúdiójának friss terméséből is megtekinthetnek néhány darabot.

a velencei „művészparkban”, a giardini pubblici-ben 1895 óta, kétévenként rendezik meg a világ művészetét áttekintő kiállítását. a magyar alkotók 1903-tól önálló pavilonban mutathatják be műveiket. az 1980-as biennálé „a hetvenes évek művészete”, címet viseli./mti/

-. -

bb.7. keszthelyen tartják az éremgyűjtők x. vándorgyűlését

tóa/st/zsu hgy

1980. május 29.

május 31-én és június 1-én szombaton és vasárnap rendezik meg a magyar éremgyűjtők egyesületének x. vándorgyűlését keszthelyen. a vándorgyűlés keretében előadás hangzik el a közeli fenékpusztai régészeti ásatásokról, a résztvevők megismerkednek a helikon könyvtár értékeivel, valamint a georgikon marmuzeummal. a vendéglátók erre az alkalomra a keszthely város nagyjai sorozatban új emlékérmét adták ki goldmark károly arcképével a zeneszerző születésének 150. évfordulójára./mti/

-. -

-6-

bb.8. pécs szobrot állít egykori diákjának: babits mihálynak

igó/st/zsu hgy

1980. május 29.

pécsett szobrot állítanak babits mihálynak, aki kereken tíz évig diákoskodott a mecsekaljai városban. a szekszárdi születésű babits mihályt nyolc éves korában iratták be az egyik pécsi elemi iskolába, majd annak elvégzése után pécsett járt gimnáziumba is. a mátyás király utcában emléktábla jelöli azt a házat, amely babits diákkori szállása volt.

a baranya megyei tanács borsos miklóst kérte fel a babits-szobor megformálására. a bronz szobrot a megyei könyvtár közepében állítják majd fel./mti/

-. -

-7-

bb.9. gál Lászlónak , a szot titkárhelyettesének

pp/gk/zsu pp

1980. május 29.

vezetésével csütörtökön magyar szakszervezeti küldöttség utazott a szovjetunióba, pjotr pimenovnak, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elhunyt titkárának temetésére.
/mti/

-. -

bb.10. halálos balesetek

i/cs/gk/zsu pp

1980. május 29.

baranya megyében, romonya és elled között egy utkanyarban maul ferenc 27 éves segéd munkás, bogádi lakos motorkerékpárjával az árokba hajtott, majd egy fának ütközött. maul olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint maul - aki gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkezett - jelművet figyelmetlenül vezetett. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

heves megyében, verpelét és feldebrő között kapitány istván 34 éves igazgató, szolnoki lakos személygépkocsijával elütötte az előtte haladó, kerékpárjával balra kanyarodó bohács sándorné 47 éves eltartott, csányi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja az ügy vizsgálatát.

nógrád megyében, jobbágyi külterületén a 21-es műton egy üzemi autóbusz fékezés közben megcsuszott, az utpadkára hajtott és elütött három utjavító munkást. egyikük, veréb ferenc 38 éves utépitő, hevesi lakos kórházba szállítás közben meghalt, egy személy súlyos, egy pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az autóbusz vezetője, végkároly 51 éves autószerelő nem az utviszonyoknak megfelelően vezette az autóbuszt. a vizsgálat tovább folytatódik.

pest megyében, vecsés belterületén egy személygépkocsi elütötte az uttesten átszaladó mézáros róbert két éves vecsési gyermeket, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyermekféktávolságon belül szaladta a gépkocsi elé. a vizsgálat tovább folytatódik.

/folyt. köv./

09.55/zsu

11.05

-8-

10.00

bb.10./halálos ... folyt./zsu

az albertirszai vasútállomáson abrózi béla 46 éves máv-dolgozó, helyi lakos a kiinduló személyvonatról leugrott, a vonat kerekei alá esett, s a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a vizsgálat megindult.

budapesten, a kőbánya máv-állomáson egy áthaladó tehervonat halálra gázolta a sínek között figyelmetlenül tartózkodó klenkovszki sándor 26 éves villanyszerelő, bényei lakost./mti/

-. -

bb. 11. iraki faluvezetők vépen

lér/ká/gw pp

1980. május 29.

iraki faluvezetők csoportja érkezett csütörtökön a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző és munkástovábbképző intézetbe. a 24 tagú csoport a magyar-iraki műszaki tudományos együttműködés keretében, a mém és a tesco szervezésében három hónapos továbbképzésen vesz részt a kitűnően felszerelt vépi oktatási intézményben. az iraki faluvezetők megismerkednek a magyar mezőgazdasággal, a termelészövetkezeti mozgalommal, a háztáji gazdaságokkal, a munka-és üzemszervezéssel, a gépkezelési, üzemeltetési, karbantartási munkákkal, a különböző géprendszerek technológiájával, a legfejlettebb agro-és zooteknikai módszerekkel.

a tanultakról három hónap után állami vizsgabizottság előtt adnak számot, majd visszatérnek hazájukba. /mti/

-. -

bb. 12. elhunyt kálmán lászló

end/st/gw pp

1980. május 29.

kilencvenhárom éves korában elhunyt kálmán lászló, a nagy októberi szocialista forradalom katonája, a munkásőrség alapító tagja, több magas kitüntetés tulajdonosa. hamvasztás utáni bucsuztatását június 2.-án 16.30 órakor lesz a szolnoki munkásőr uti temetőben.

az mszmp szolnok városi bizottsága
a munkásőrség városi parancsnoksága

/mti/
12./00/gw

-. -
- 9 -

13.00
12.00

bb.13. átlagon felüli fejlesztés a következő években - befejeződött a gyógyszeripari konferencia Esztergomban

ráb/st/zsu pp

1980. május 29.

a következő években az átlagot meghaladó mértékben fejlesztik a hazai gyógyszeripart - közölték a csütörtökön esztergomban befejeződött négy napos országos konferencián, ahol a gyógyszeripari vállalatok képviselői megvitatták a fejlesztési terveket és tájékoztatták egymást a leghatásosabb termelés-szervezési módszerekről. az iparág gyorsabb ütemű fejlesztését mindenekelőtt az indokolja, hogy a következő évtizedben várhatóan 7-8 százalékkal nő a gyógyszerfogyasztás, másfelől a gyógyszeripar gazdaságos exportjával jelentősen hozzájárul a népgazdaság egyensúlyának javításához. az új elképzelések megvalósítása a hatodik ötéves tervben állami nagyberuházást nem igényel, gyorsan visszatérő fejlesztési hitelekkel, kisebb beruházásokkal bővítik a termelést. az erőteljesebb gyártmány-fejlesztéssel évente több olyan új, eredeti készítményt hoznak forgalomba, amelyekkel biztosítják a gyógyszeripar versenyképességét, tovább öregítik nemzetközi hírnevét, mint a tanácskozáson elmondották, ennek érdekében kialakítják a kutatások irányításának új rendszerét, szélesítik a kutató bázist, a termelő üzemek az eddiginél több egyetemi tanszéket, intézményt vonnak be a gyógyszeripari kutatásokba.

az országos fórum résztvevői állást foglaltak amellett, hogy meg kell gyorsítani a hatékonyság növelését szolgáló új szervezési módszerek elterjesztését. a tanácskozás előadói több ilyen eljárást ismertettek és javasoltak bevezetésre. a biogál gyógyszergyárban például külföldi szervező szakemberek közreműködésével korszerűsítették a munkaszervezést és így 40 százalékos termelékenységnövekedést értek el. a kőbányai gyógyszerárugyár képviselői arról számoltak be, hogy saját munkaszervezőik hatásos intézkedéseivel az egyik injekciós üzemükben beruházás nélkül 20 százalékkal növelték a teljesítményeket, s a továbbiakban minden üzemrész munkarendjét, technológiáját felülvizsgálják, mindkét gyár képviselői hangsúlyozták, hogy a munkaszervezési intézkedések sikere elsősorban attól függ, milyen módon tájékoztatják a munkásokat, mennyire tudják megnyerni, és anyagilag, erkölcsileg érdekeltté tenni őket a nagyobb teljesítmények elérésében. /mti/

12.00/zsu

13.

-10-

bb. 14. a balassai táncegyüttes szlovákiába utazott

sam/st/gw pp

1980. május 29.

a 15. garam-menti napok rendezvénysorozatára csütörtökön szlovákiába utazott a békéscsabai balassai táncegyüttes. másodszor vesznek részt a felső-garamvölgyi népművészeti találkozón, amelyen ezúttal a szlovák és cseh együttesek mellett lengyel és jugoszláv csoporttal együtt lépnek fel. az ötven tagú balassai együttes magyar, hazai szlovák és román számokkal mutatkozik be harmincadikán hendlova, majd a következő két napon helpa községben. /mti/

- . -

bb. 15. időjárásjelentés

gw pp

1980. május 29.

a meteorológiai intézet jelenté 1980. május 29.-én, 13.00 órakor:

szórványos zápor, zivatar

kelet-európában továbbra is magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el, így ott általában kevés a felhő, száraz az idő. szárazföldünk nyugati, délnyugati része fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. hatására nyugat, délnyugat felől különböző nedvességtartalmu léghullámok érkeznek kontinensünk belseje felé. vonulásukat erősen megnövekvő felhőzet, több helyen eső, zápor, szórványosan zivatar kíséri. péntek estig a kárpátmedence időjárását is a délnyugat felől áramló léghullámok határozzák meg.

hazánkban szerdán az északi, északnyugati megyékben erősen felhős, vagy borult maradt az ég. az ország többi részén 3, 7 órán át sütött a nap. sok helyről jelentettek esőt, záport, helyenként zivatart, sőt turkevén jégeső is esett. a lehullott csapadék mennyisége általában nem érte el az 5 mm-t, de egy-egy erősebb zivatargócban 13, 18 mm-t is mértek. a hőmérséklet csúcserké az északnyugati megyékben 18, 21, máshol 22, 28 fok között alakult. csütörtök hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 6, 16 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt a nyugati, délnyugati országrészben erősen, máshol változóan felhős idő volt. esőt, záport sehonnan sem jelentettek. a déli szél több helyen megélnéült. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 16, 23 fok között váltakozott.

budapestten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 19, 3 fok volt, a százéves átlagnál 0, 9 fokkal magasabb.

/folyt. köv./
13.10/gw

- 11 -

13.10/gw

bb. 15. /időjárásjelentés.../gw

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1006 mb. alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 17 fok volt.

várható időjárás péntek estig

változóan felhős idő. szórványos^{an} zó, zápor, zivatar. időnként megélénkülő, elsősorban a dunántúlon helyenként megerősödő déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 9, 14, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: általában 20, 25 fok között.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

eleinte tulnyomóan napos idő, majd időnként megnövekvő felhőzetből többfelé várható, zápor helyenként zivatar.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 10, 15 fok között

legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 25 fok körül, a hét elején 21,26 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 319 cm, 15, 4 fok /mti/

bb. 16. szür szabó józsef

k./ká/gw ie

1980. május 29.

munkácsy díjas festőművész kiállítása nyílik június 2.-án a kőszegi jurisics várban. a művész római és skóciai akvarelljeit és grafikáit, valamint karikatúráit mutatja be. /mti/

bb. 17. ismeretterjesztés a művelődési otthonokban

t/kj/pr/gw ie

1980. május 29.

az ismeretterjesztésben, a szakköri és klubfoglalkozások szervezésében több mint 10 éves tapasztalattal rendelkező tit természettudományi stúdió a jövőben a természettudományi szakköri tevékenység országos módszertani központjaként is működik. ezért hívták -csütörtökön - találkozóra a bocsikai uti stúdióba a művelődési otthonok vezetőit: ismerkedjenek az intézmény tevékenységével, tapasztalataival, s tájékozódjanak a természettudományos szakköri mozgalom közös feladatairól.

/folyt.köv./
14./00/gw

- 12 -

14.50
3P

bb. 17. /ismeretterjesztés ... /folyt./gw

rendkívül kiterjedt az országban a szakköri mozgalom, a művelődési otthonokban 5700 ismeretterjesztő szakkör működik, több mint 170 ezer taggal. e kis közösségeknek nyújt a jövőben módszertani, szakmai és szervezési segítséget a stúdió. munkatársai - a művelődési központokban rendezendő természettudományos programok színvonalának emelését segítő - a természettudományi területek legizgalmasabb, közérdeklődésre számot tartó előadásait, s a legnépszerűbbnek ítélt előadóit felölelő tematikai jegyzéket állítanak össze.

a foglalkozások tartalmának gazdagítására a jövőben 25 audiovizuális filmet is felajánl az intézmény, amelyek földtudományi, biológiai, egészségügyi, fizika-kémiai, műszaki és csillagászati témákat vizsgálnak - közérthetően.

a művelődési otthonokban működő szakkörök munkájának segítésére az elképzelések szerint munkabizottságot hoznak létre a stúdióban, amelybe bevonják a nagy szakmai gyakorlattal rendelkező szakköri vezetőket is. e szakemberek a programajánlások kidolgozásán túl részt vesznek a területen dolgozó népművelők továbbképzésében, s átadják a természettudományi ismeretek terjesztésében szerzett tapasztalataikat. ugyancsak a közművelődési tevékenység erősítése érdekében kialakítják az ismeretterjesztésben résztvevő előadók kapcsolatrendszerét, így segítve az előadók és a programok összehangolását. /mti/

bb. 18. a tatabányai szénmedencében elsőként - teljesítették féléves tervüket

ráb/st/zsu ie

1980. május 29.

a tatabányai keleti-ii. bányüzem dolgozói - a szénmedencében elsőként - teljesítették féléves tervüket, s június végéig várhatóan még 29.000 tonna szenet küldenek a felszínre. a bányüzem valamennyi brigádja az idén is folytatja a fel-szabadulási és a kongresszusi munkaversenyt. elsősorban a hétköznapi műszakok alatt fokozták a termelést, így többet pihenhettek a bányászok, ritkábban kellett szabad szombatokon és vasárnap termelniük. a műszaki dolgozók jó körülményeket teremtettek a verseny sikeréhez, a magasabb teljesítmények eléréséhez. két gépesített frontfejtést alakítottak ki, s ezekben széngyalu, maróhenger és új típusú biztosító berendezés könnyíti a bányászok munkáját. a gépesített fejtésekben az egy műszakra előírt 24-33 csille helyett 40, sőt esetenként 50 csillás teljesítményt érnek el a bányászok. a termelékenység növekedésével csökkent a szén termelési költsége is, egyidejűleg figyelmesebb munkával és különféle műszaki intézkedésekkel javították a szén minőségét. /mti/

14.15/zsu

-13-

14.50
3P

bb.19. építésszervezés, készletgazdálkodás - számítógéppel

dob/st/zsu ie

1980. május 29.

a számítástechnika építőipari alkalmazásával kapcsolatos tanácskozást tartottak csütörtökön szegeden tudományos kutatók és építőipari szakemberek részvételével. a dél-magyarországi magas- és mélyépítő vállalat központjában működés közben is bemutatták a terület első építőipari számítóközpontját, s a vállalat vezetői, szakemberei beszámoltak a komputeres termelés-szervezés, készletgazdálkodás legújabb eredményeiről. a több mint 6000 dolgozóval, házgyárral, nagyszámú munkagéppel rendelkező vállalatnál sokféle épülettípus elemeit kell egyszerre elkészíteni úgy, hogy sem az építkezés színhelyén, sem a házgyári tárolótéren ne halmozódjanak fel elemek, de hiány se mutakozzon.

a vállalat rendszerszervezési osztálya ujabban kidolgozta az építkezéseken előforduló 25.000 féle anyag számítógépes nyilvántartását is, ugyancsak abból a célból, hogy ne halmozódjanak fel nagy raktárkészletek, de anyaghiány se gátolja a munkát. sikerült elérniük, hogy egy év alatt mintegy 50 millió forint értékű anyaggal csökkent a raktárkészlet, ugyanakkor a termelés, a termelékenység emelkedett. módszereik mintaként is szolgálnak a következő öt éves tervben a számítástechnika építőipari alkalmazásának országos elterjesztéséhez. /mti/

-. -

bb.20. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. május 29-én 14.00 óráig

zsú pp

1980. május 29.

1. földes lászló nyilatkozata
  2. metrálóagut
  3. kórházi gyermekpavilonok
  4. scholl papucs
  5. józsef attila kiállítás
  6. velencei biennálé
  7. éremgyűjtők vándorgyűlése
  8. babits szobor
  9. szakszervezeti küldöttség utazása
  10. balesetek
  11. iraki faluvezetők
  12. elhunyt kálmán lászló
  13. gyógyszeripari konferencia
  14. balassi táncgyűttes
  15. időjárásjelentés
  16. szür szabó józsef
  17. ismeretterjesztés
  18. tervteljesítés
  19. készletgazdálkodás
  20. hirjegyzék
- /mti/

14.25/zsu

1580

-. -

-14-

bb. 21. budapestre érkezett az amerikai kereskedelmi miniszter

sl/rj pp ie

1980. majus 29.

csütörtökön budapestre érkezett philip m. klutznick az egyesült államok kereskedelmi minisztere. megérkezése után az amerikai miniszter találkozott veress péter külkereskedelmi miniszterrel, akivel áttekintették a magyar-amerikai gazdasági kapcsolatok eddigi alakulását és eszmecserét folytattak a kereskedelmi és gazdasági együttműködés időszerű kérdéseiről. a miniszterek megállapították, hogy a legnagyobb kedvezményes elbánás elvét magában foglaló kereskedelmi szerződés életbe lépését követően a két ország közötti árucseret forgalom dinamikusan fejlődött. a megbeszélés során a miniszterek véleményt cseréltek a két ország közötti gazdasági kapcsolatok további elmélyítésének lehetőségeiről és az ennek érdekében követendő módszerekről. /mti/

-. -

bb. 37. új jogszabály a növény- és állatfajták állami minősítéséről

i/kf/rj pp hgy

1980. május 29.

a növénytermesztés és az állattenyésztés eredményességét nagymértékben a termesztett, illetve a tenyésztett fajták teljesítőképessége alapozza meg. így természetes, hogy a mezőgazdasági üzemek a legkiválóbb fajták kiválasztására, alkalmazására törekednek. a megfelelő fajtaválaszték kialakítása, a meglévők helyett előnyösebb tulajdonságú, jobb termőképességű, újabb fajták létrehozása és elterjesztése, az elavultak termelésből való kivonása összetett kutatási-forgalmazási, jogi és igazgatási feladat.

a hatályos jogszabályok egyes vonatkozásaikban módosításra szorulnak. az utóbbi másfél évtizedben ugyanis a rohamosan fejlődő mezőgazdaság igénye erősen megnövekedett. az alapvetőnek tekintett nagyobb terméshozammal újabb követelmények - például jobb állóképesség, vegyszertűrés, beltartalmi minőség, a megmunkálási, és betakarítás gépesíthetősége, - párosulnak. régebben egy-egy növényfajta például 25-30 évig is „élt”, a termesztésben, ma esetenként 4-5 év alatt már elavult. szükségessé vált tehát a fajtajelöltek állami minősítésének jelenlegi lassu, nehézkes eljárásának meggyorsítása.

/folyt.köv./

16.00 rj

-15-

1680

bb. 37. / új jogszabály... I. folyt./rj

ezt a célt szolgálja a minisztertanács ülésén elfogadott rendelkezés, amely a korábbi köztétéseket feloldva, jobban alkalmazkodva a gyorsabb fajtaváltás igényeihez, lehetővé teszi, ösztönzi, hogy a leggazdaságosabb, a legjobb eredményeket produkáló növény- és állatfajták kerüljenek köztermesztésbe, illetve tenyésztésbe.

a rendelkezés a korábbival ellentétben nem tesz különbséget a hazai és a külföldi fajták között, az újonnan minősített fajták származására való tekintet nélkül azonos elbírálásban részesülnek, jogokat élveznek. az új szabályozás szerint a köztermesztésbe, illetve tenyésztésbe az a hazai vagy külföldi fajta kerülhet, amelyet a fajtaminősítő tanács javaslatára a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter államilag minősített fajtává nyilvánít. korábban nem volt meghatározva a minősítés ideje, most előírták azt is, hogy a javasolt fajtákat három-öt éven belül államilag minősíteni kell. nem egyszer előfordult, hogy sok fajta mire a minősítést megkapta volna, már elavult. ezért is került az új szabályozásba az, hogy egyes fajtákra - amelyek rövid idő, akár egy év alatt is már igazolják kiváló tulajdonságaikat - a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter - mintegy megelőlegezve a bizalmat - ideiglenes szaporítási, illetve tenyésztési engedélyt adhat. bővítették azt a kört is, amely miatt visszavonják az állami minősítést vagyis a tenyésztési engedélyt az elavult fajtáktól. így például kötelezően ki kell vonni a termesztésből, a tenyésztésből azt a növény- vagy állatfajtát, amelynek szaporítása, fenntartása, tenyészanyagának előállítása gazdaságtalan.

az új szabályozás szerint az államilag minősített növény- és állatfajták előállítói illetve fenntartói fajtajutalékot kapnak, s előírták azt is, hogy az összegben a nemesítők meghatározott rész illeti meg. ezzel jobban ösztönzik a nemesítők tevékenységét, miután szellemi munkájukért megfelelő anyagi elismerést biztosítanak részükre.

a növény- és állatfajták állami minősítéséről szóló új szabályozás január 1-én lép életbe. /mti/

--

16.10 rj

-16-

16/0

bb. 22 automaták, rajzoló gépek - sajtótájékoztató a térképészetről

t/mg/rj pp ie

1980. május 29.

egy 48 hektárnyi városrészeről egy-másfél hónap alatt készült térképet a térképészítő, a rajzoló automata ugyanezt a munkát egy nap alatt elvégzi, mégpedig kiváló minőségben. igaz, a termelékenység-növekedés mégsem harmincszoros, hiszen az automatikus térképészítéshez több előkészítő munka van szükség,

mint a kézi rajzoláshoz. egyebek között erről tájékoztatták a sajtó munkatársait csütörtökön az országos földügyi és térképészeti hivatalban, ahol jó istván főosztályvezető ismertette azokat a berendezéseket és eljárásokat, amelyek nemcsak a térképészítés idejét csökkentik, de munkaerőmegtakarító hatásuk is van. ezeket már hazánkban is alkalmazzák.

a közönség által ismert térkép a térképészeti munkának csak az egyik végterméke. a geodéták igazi munkája az információszolgáltatás. egy-egy vízierőmű, autósztráda, hid, ipartelep, vagy lakónegyed építése térképészeti adatok alapján kezdődik. térkép nélkül a népgazdaság egyetlen ága sem létezhet. évente mintegy egymilliárd forint értékű tevékenységet végez az ország 8-9 ezer geodétája. mivel a földmérés és az adatszolgáltatás a népgazdaság valamennyi ágában igen fontos, a fejlesztésére is nagy figyelmet fordítanak. az automatizálásnak és a számítógépesítésnek köszönhetően az elmúlt tíz év alatt kétszeresére nőtt a geodéziai tevékenység termelékenysége. ez azért is jelentős, mert a térképészeti munka nem olcsó, egy hektár földmérése például 3-4 ezer forintba kerül. a hagyományos módszerek - a geodéta kimegy a helyszínre, mér, adatot összesít, majd rajzol - mellett ma már légi- és űrfelvételek segítik a mérést. magát a térképezést pedig a műszeripari kutató intézet által kifejlesztett regisztráló berendezés végzi, amely a mért adatokat számszerűsíti, számítógéphez vezet, a számítógép pedig tárolja. a térképeket, adathalmazokat emellett naprakész állapotban is kell tartani, s a változásokat - egy-egy új épületet, vagy a régi lebontását - azonnal regisztrálni. ehhez földmérési és térképészeti adatbankot hoztak létre, amelyet folyamatosan kiterjesztenek az egész ország területi adatainak tárolására. az alkalmazására egy példa: az ország utahálózatáért felelős szervezetek az utak műszaki adatait tároló adatbank létrehozását tervezik. ehhez szükség van az utak nemcsak sorszám szerinti, hanem geodéziai, azaz térképi azonosítására is. e célra tehát az utahálózatért felelős szervezetek felhasználhatják a térképészeti adatbankot.

a térképészítés hazánkban az utóbbi tíz esztendőben indult dinamikus fejlődésnek, s ma már a hazai térképészeti munkát az európai élvonalban tartják számon. /mti/

--

16.20 rj

-17-

16/0

bb. 23. felhasználható: 18.00 órától

a tavaszi vásár záró napjának eseményei - bezárta kapuit a bnv
t/sz/rj pp ie 1980. május 29.

a tavaszi bnv záró napján, csütörtökön a nagyközönség vehette birtokába a kőbányai vásárvárost. újabb üzletkötésekre is sor került, ezek sorában érdemes kiemelni a nikex és a lengyel kopex kétmillió rubeles szerződéskötését. eszerint újabb lengyel szénfejtő kombájnokat és komplett bányafal-biztosító berendezéseket kapnaka magyar bányák. megállapodtak abban is, hogy a bányák szállító berendezéseire, amelyeket szintén a lengyel kopextól vásárolunk, a magyar ipar ezentúl alkatrészeket is gyárt, s így első ízben jött létre ebben az iparágban kooperáció a magyar és lengyel vállalatok között.

a kismotor- és gépgyár egy másik hazai iparvállalattal, az újpesti gépelemgyárral tárgyalt és kötött szerződést, amelynek alapján a pneumatikus kiscgépek, azaz préslég szerszámok, köszörők, furók, gyártását az újpesti üzem átadja a kismotornak. így újpesten nagyobb kapacitással, szélesebb választékban készíthetnek majd a korábbinál jóval több hidraulikus munkahengert, a kismotor és gépgyárban pedig koncentráltabban állíthatják elő a kiscgépeket. új típusok kialakításához és exporthoz egy francia céggel kötöttek előzetes kooperációs megállapodást. a tiszamenti vegyiművek egy jugoszláv céggel, 35 ezer tonna kénsav exportjáról írt alá megállapodást.

a vásár utolsó napján a hungexpo előzetesen összegezte az idei bnv eredményeit. a vásárt több mint 350 ezren keresték fel, köztük 120 ezren a szakmai napokon. mintegy 50 országból sok száz üzletember érkezett, akik tájékozódtak a magyar ipar fejlesztéséről, és üzleti tárgyalásokat folytattak magyar partnereikkel.

a tavaszi vásárt követően már megkezdődött a felkészülés az augusztus 19. és szeptember 4. között megrendezendő 69. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításra és vásárra. az omék-ra eddig 18 ország és nyugat-berlin vállalatai jelentkeztek, olyan nagy mezőgazdasági termelőországok is részt vesznek, mint a szovjetunió és az usa. a magyar mezőgazdaságot és élelmiszeripart 100 vállalat képviseli. /mti/

16.30 rj

400

-18-

bb. 24. a magyar nemzeti muzeum

mi/rj dg ie

1980. május 29.

és a természettudományi muzeum kiállításai május 30-án, pénteken csak 12.00 órától látogathatók. /mti/

--

bb. 26. eredményes ujitók a kötőiparban

t/os/rj pp hgy

1980. május 29.

a halasi kötöttárugyár nyerte a kötőipari ujitók 1979-ben meghirdetett versenyét. a második helyezést a budapesti finomkötöttárugyár, a harmadikat pedig megosztva a békéscsabai és a váci kötöttárugyár szerezte meg. a díjakat csütörtökön a textilipari műszaki és tudományos egyesület székházában Dobrotka László könnyűipari miniszterhelyettes adta át.

a textilipari dolgozók szakszervezete, a textilipari műszaki és tudományos egyesület, valamint a könnyűipari minisztérium mássodizben meghirdetett kötőipari ujitási versenyén - az előző esztendőnél jóval többen - 1200-an vettek részt. a bevezetett ujitások jelentős gazdasági haszonnal jártak, az iparágban csaknem 100 ezerrel növekedett a megtakarított normaórák száma és az utókalkulált gazdasági eredmény elérte a 15 millió forintot. az ujitások elsősorban az anyag, a fonal, a nyersanyag és az energiatakarékosságot szolgálták. több olyan, ugynevezett kooperációs ujitás született, melyet nemcsak egy gyár, hanem az egész iparág hasznosíthat.

a halasi kötöttárugyár elsősorban azzal nyerte el az első helyet, hogy az ujitók értékes javaslatokat tettek a beruházási összegek ésszerűbb felhasználására.

a verseny ösztönző hatása érezhető volt a munkavédelemben is. ennek eredményeként a múlt évben a kötőipari vállalatoknál már 68 olyan ujitást vezettek be, melyek a dolgozók fokozottabb védelmére szolgálnak.

a munkavédelmi ujitók között a legjobb eredményt a békéscsabai kötöttárugyár, a budapesti finomkötöttárugyár és a győri kötött-kesztyűgyár kollektívája érte el. /mti/

--

16.35 rj

400

-19-

bb.27. jobb kisgp -és eszközellátást várnak a kistermelők
- komárom megyei áfészek tanácskozása után

ber/st/p hgy

1980. május 29.

Komárom megyében az áfészek évről évre több száz kistermelővel kötnek szerződést. így vásárolják fel többek között a sertés 100, a baromfi 90, a zöldség 34, a nyul 75 százalékát. ez mindkét fél számára biztonságot jelent, de hogy maradéktalanul elérje célját, javítani kell a szerződéses fegyelmet-állapították meg az áfészek csütörtökön tatán megtartott megyei tanácskozásán, ahol többek között a háztáji és kisegítő gazdaságokkal való kapcsolatot és fejlesztésének lehetőségeit vették számba.

a felvásárlás a megyében az utóbbi négy év alatt csaknem megháromszorozódott, és idén több mint nyolc százalékos újabb növekedésre számítanak. egyenként vizsgálva azonban a különböző cikkeket, nem ilyen töretlen a fejlődés, nem egyénként is vannak ingadozások. ennek okait elemezve főként azt hangsúlyozták, hogy javítani kell a kistermelők kisgép-, eszköz- és anyagellátását. műtrágyából például sokkal többet kellene kisebb csomagolásban forgalomba hozni. a tápokból és takarmányokból - amelyek iránt jelentősen nőtt a kereslet - nem mindig zavartalan az ellátás. a növényvédőszer- és vetőmagkínálat általában megfelelő. változatlanul a kisgépek és szerárúk, eszközök nem kielégítő választéka okozza a legtöbb gondot. fóliából, szőlő- és gyümölcsolíványokból, tenyészállatokból sem tudták maradéktalanul kielégíteni az igényeket. pedig a termelési kedv állandóan nő. ezt bizonyítja az is, hogy a kistermelők több mint 16 millió forint kölcsönt vettek fel tavaly az áfészekről és a takarékszövetkezetektől. a jobb termelőeszköz ellátás mellett fontos feladatként jelölték meg azt is, hogy olyan termékek termelésére ösztönöznek a háztáji-és kisegítő gazdaságokat, amelyek előállítására a nagyüzemek nem vállalkoznak, a piacon viszont keresettek. /mti/

bb.28. elhunyt özv. wortmann nándorné

mi/pr/p hgy

1980. május 29.

özü. wortmann mártonné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje-, aki 1932-től volt a párt tagja-, életének 76. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása június 4-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp x. ker. bizottsága. /mti/

..-

-20-

16.40/p

1410
p

bb.25. gyermekváros kambodzsában, magyar segítséggel
- az országos béketanács sajtótájékoztatója

t -ár/gk/dg/p hgy

1980. május 29.

hazánk békemozgalma gyermekváros építésével segíti kambodzsa sokat szenvedett népét - jelentették be csütörtökön az országos béketanács sajtótájékoztatóján. a tájékoztatón kende istván, az obt elnökségének tagja és németi irén, az obt tagja számolt be az indokínai népekkel való szolidaritás jegyében a közelmúltban vietnámban majd kambodzsában rendezett konferencia tapasztalatairól.

elmondották, hogy a hanoi konferencián 45 ország békemozgalma és nyolc nemzetközi szervezet képviseltette magát. a világ minden tájáról érkezett küldöttek meggyőződhettek arról, hogy a szocialista országok és más békeszerető erők politikai és gazdasági támogatása most legalább annyira fontos mint a háború éveiben volt. az országnak rendkívüli nehézségeket kell leküzdenie további fejlődése feltételeinek megteremtéséhez. a nagyrészt kisüzemekre épülő ipari termelés színvonala a sorozatos háborúk pusztításai következtében alacsony, s a kínai reakciós, expanzionista politika jelenleg is súlyos akadályokat gördít az újjáépítő munka elé. a kínai támadások veszélye miatt a nemzetvédelemnek minden pillanatban készen kell állnia feladata teljesítésére, s ez jelentős terheket ró a népgazdaságra.

mindennek ellenére jelentős sikerekkel büszkélkedhet a vietnámi nép, így például idén már az egész földterületet megművelték. a vietnámi kommunista párt határozott programot dolgozott ki a legfontosabb tennivalókra, így a termelés gyors ütemű növelésére és jobb megszervezésére, délen pedig a termelői kedv serkentésére. emellett mindent megtesznek az ország függetlenségének, területi sérthetlenségének megvédése érdekében, s teljesítik a testvéri indokínai népek iránti internacionalista kötelezettségeiket is.

a konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy történelmi méretű feladatainak megoldásában vietnamban hatékonyan segíteni kell, s minden békeszerető erő kötelessége hozzájárulni az ország súlyos helyzetének enyhítéséhez. a tanácskozáson nemcsak arról szóltak, hogy a világ mit tett és tehet vietnámért, hanem azt is megállapították: az amerikaiak és a bábregsim fölötti győzelem, az ország újraegyesítése a világ más tájain is hozzájárult a forradalmi mozgalmak föllendüléséhez.

/folyt köv./
16.50/p

1430

-21-

bb.25./gyermekváros....folyt/p

a kambodzsai megsegítésére rendezett nemzetközi békemozgalmi tanácskozás alapvető tanulságaiént hangsúlyozták a sajtótájékoztatón: az őskori állapotba visszavetett országban még mindig az elemi létfeltételek megteremtése az elsődleges cél, ám a teljes pusztulás időszakához képest már számottevő eredmények is születtek: a termőföld egyharmadát megművelik, 40 kisüzem újra dolgozik a fővárosban, s több ezer általános iskolai osztályban folyik a tanítás. Az ötven túlélt kambodzsai orvos mellett már részt vesznek a gyógyításban a szocialista országok közöttük hazánk - szakemberei is. az élet normalizálását szolgáló szinte emberfölötti erőfeszítéseket továbbra is állam-dó támogatás zavarják a thaiföldi határ felől. a személyes tapasztalatok birtokában számos küldöttség örömmel fogadta a phnom penh-i konferencián bejelentett magyar kezdeményezést, s már több békemozgalom - közöttük az osztrák, a svéd, a finn - jelezte, hozzájárul a kambodzsai árváknak otthont adó gyermekváros létesítéséhez. /mti/

-. -

bb.29. a bkv közli,

i-don/mi, dg/p hgy

1980. május 29.

hogymájus 30-án 20 órától 31-én üzemkezdett a 9-es jelzésű villamosok a varga jénő tér-schönherz zoltán ut, illetve a gellért tér és a batthyány tér között; a 18-as villamosok a jános kórház és a gellért tér között, a 19-es villamosok a batthyány tér és a gellért tér között, a 47-es villamosok a varga jénő tér és a schönherz zoltán ut között szállítják az utasokat. a 49-es villamosok pótlására az alkotmány utca és kelenföld, valamint a 9-es és a 47-es villamosok pótlására a schönherz zoltán ut és a móríc zsigmond körtér között villamospótló autóbuszokat indítanak.

a bkv közli továbbá, hogy - a szabadság híd felújítását megelőző munkálatok miatt - május 31-én üzemkezdettől a következő változások lesznek: a 9-es villamosok nem közlekednek; a 18-asok a jános kórház-kelenföld között; a 47-esek a varga jénő tér-schönherz zoltán ut között; a 43-as jelzésű éjszakai villamosok nagytétény-móríc zsigmond körtér között járnak. a 9-es és a 47-es villamosok helyett a schönherz zoltán ut - móríc zsigmond körtér között villamospótló autóbuszok közlekednek, villamos viteldíjjal. /mti/

-. -

-22-

17.05/p

17.05
17.05

bb.30. gálffy lászló kapt. a hegedüs gyula emlékgyűrüt

t me/pá/p dg hgy

1980. május 29.

gálffy lászlónak ítélte oda a vigszínház társulata ebben az évadban a hegedüs gyula emlékgyűrüt. a kiváló művészi teljesítmény elismerésének jelképeként a csütörtökön tartott társulati ülésen adták át a színház fiatal művészeinek. /mti/

-. -

bb.31. elutazott a nemzetközi beruházási bank ügyvezető-ségének elnöke

sl/pá/p pp hgy

1980. május 29.

albert nykolajevics belicsenko, a kgsz nemzetközi beruházási bank ügyvezetőségének elnöke, aki timár mátyásnak, a magyar nemzeti bank elnökének meghívására tartózkodott hazánkban, szerdán elutazott. tárgyalást folytatott a magyar nemzeti bank vezetőivel. a két bank közötti együttműködésről a vendéget fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes, valamint faluvégi lajos pénzügyminiszter. /mti/

-. -

bb.32. kitüntetés

gk/p pr hgy

1980. május 29.

az elnöki tanács hegedüs ernőnének, az mszmp budapesti bizottsága politikai munkatársának több évtizedes, eredményes pártmunkája elismeréséül - nyugállományba vonulása alkalmából - a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést csütörtökön király andrásné, a budapesti pártbizottság titkára adta át. /mti/

-. -

17.10/p

-23-

17.10
17.10

bb. 33. hétfőn: hívja a 33-43-22-es telefonszámot!

k/kj/rj dg hgy

1980. május 29.

hétfőn este ismét jelentkezik a Hívja a 33-43-22-es telefonszámot! című népszerű rádióműsor. a kossuth-adón 20 óra 55 perckor kezdődő adás vendége ezúttal a rendőrgyilkossággal kapcsolatos nyomozás vezetője, dr. Koncz István rendőr-őzredes, a budapesti rendőr-főkapitányság vizsgálati osztályának vezetője, valamint Portisch Lajos nemzetközi sakknagyemester lesz. a házigazda tisztét Horváth János látja el.

a műsor készítői - a hagyományokhoz híven - ezúttal is számítanak a hallgatók közreműködésére. kérdéseiket pénteken 12 órától este 20 óráig és hétfőn, az adás napján 15 órától 21 óráig várják a 33-43-22-es telefonszámon. /mti/

..-

bb. 34. igazgatói tanácsulást tartott a dunántúli termelékenységi társulás

bév/st/rj hgy

1980. május 29.

a dunántúli termelékenységi társulás máris a vállalatok közötti hatékony együttműködés kialakításának jelentős eszköze lett, számos területen ésszerű kooperációra serkenti a vállalatokat. ezt állapították meg csütörtökön veszprémben, a bakony műveknél a dunántúli termelékenységi társulás igazgatói tanácsának ülésén. a társulást 1979-ben hozta létre 23 dunántúli nagyvállalat, s a mostani tanácskozáson első ízben számoltak be eredményeikről. a társulás szakterületek szerint négy szekcióban folytatja tevékenységét. a beszámoló e tevékenységi köröknél, ismertették a társulás eredményeit. elmondták, hogy hatékony kapcsolat alakult ki a szénbányák és bauxitbányák között, amelyek a földalatti szállítás és a biztosítás területén hasonló módszereket alkalmazhatnak és közösen dolgozhatnak továbbfejlesztésükön. a társulás kezdeményezésére az inotai november 7 erőmű és az ajkai hőerőmű szakemberei rendszeresen konzultálnak a kazánrekonstrukcióval kapcsolatos műszaki teendőkről. a vegyipari és alumíniumipari üzemek rendszeres tapasztalatcserét tartottak a készletgazdálkodás, az energiagazdálkodás, a létszám- és bér-gazdálkodás, valamint a karbantartás módszereinek tanulmányozására. a péti nitrogénművek, a peremartoni vegyipari vállalat és a füzfői nitrokémia karbantartási, együttműködési szerződést kötött, amelyek értelmében különböző gépekkel, eszközökkel és szükség esetén munkásokkal is kísérik egymást.

/folyt.köv./
17.00 rj

-24-

14⁵⁰

bb. 34. / igazgatói... 1. folyt./rj

tárgyalnak az átmeneti munkaerőfelesleg kölcsönös hasznosításáról is. a kohó- és gépipari vállalatok lépéseket tettek a vállalatokon belüli szállítás egységesítésére. sok vállalatnál ugyanis a targoncák jelentős része alkatrészhiány miatt áll és nehezíti az alkatrészutánpótlást, hogy nagyon sokféle típust tartanak. éppen ezért, ahol lehetséges, vállalatok közötti cserével egységesítik a targoncaparkot. az építőipari vállalatok elsősorban a hőtakarékos, olcsón fűthető épületek kialakítására fogtak össze.

az ülésen elhatározták: a szakágaktól függetlenül valamennyi vállalat összefog, hogy egyes, mindannyiunkat érintő, témákban közös megoldást keressenek. további lehetőségek rejlenek az energiagazdálkodás ésszerűsítésében, amely valamennyi vállalat feladata. szakmától függetlenül meg kell ismerniük egymás bér-gazdálkodási és karbantartási rendszerét is. /mti/

..-

bb. 35. a szocialista országok farmakológusainak kongresszusa pécsen

igó/st/rj hgy

1980. május 29.

első alkalommal rendezték meg hazánkban a szocialista országok farmakológusainak, azaz a gyógyszer-tan művelőinek kongresszusát. a tudományos tanácskozás - a magyar gyógyszerészeti társaság szervezésében - csütörtökön kezdte meg munkáját a pécsi orvostudományi egyetemen. a három napos kongresszust dr. Hutás Imre egészségügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, a német demokratikus köztársaság, Románia és a Szovjetunió mintegy kétszáz szakembere vesz részt a kongresszuson. a központi téma: a különféle gyógyszerek összehasonlító klinikai vizsgálata. a csaknem száz előadó részben a már forgalomban levő gyógyszerek újabb alkalmazási területeit és az ezekkel kapcsolatos tapasztalatokat ismerteti, részben pedig új - még klinikai vizsgálat stádiumában levő - gyógyszerek hatásáról számol be.

/folyt.köv./
17.10 rj

-25-

14⁵⁰

bb. 35. / a szocialista országok... 1. folyt./rj

a szocialista országok farmakológusainak együttműködése nyomán gyorsabbá és hatékonyabbá, egyszerűsített gazdaságosabbá válik a gyógyszerek klinikai vizsgálata, az egységes módszerek és segéd-eszközök ugyanis feleslegessé teszik, hogy minden ország külön-külön elvégezze ugyanazokat a vizsgálatokat a nemzetközi forgalomba kerülő gyógyszereken. Lehetőség nyílik továbbá arra is, hogy egy-egy új gyógyszert összehangoltan - tehát egyidejűleg több országban és nagyobb számú betegen - próbáljanak ki.
/mti/

-.-

bb. 38. „az erősebb segítse a gyengébbet, - kezdeményezés a tsz-ekben

t/gl/rj hgy 1980. május 29.

„az erősebb segítse a gyengébbet, - elnevezéssel mozgalom indul a kedvezőtlen termőhelyi adottságok közepette gazdálkodó mezőgazdasági termelészövetkezetek támogatására. elősegítheti, hogy a területi szövetségek az eddiginél is eredményesebben támogassák a rászoruló gazdaságokat - mondotta czibalmos béla, a termelészövetkezetek országos tanácsának főtitkára, a területi szövetségek vezetőinek csütörtöki tanácskozásán, a tot székházában.

a csaknem egymillió tsz-tag, a több mint 1500 termelészövetkezet és szövetkezeti társulás érdekképviselőjét ellátó területi szövetségek arra törekuszenek, hogy a nehéz körülmények között dolgozó gazdaságokban javuljanak a munka személyi és tárgyi feltételei.

a felszólalók hangsúlyozták a szakemberellátottságban mutatkozó egyenlenségek megszüntetésének fontosságát. ehhez feltétlenül szükséges, hogy mindenütt megteremtsék a letelepülés kedvező feltételeit a szakemberek számára. többen kiemelték: a brigádvállalásoknak is tul kell lendülniük végre a mennyiségi szemléleten. csak a kezdeményező, színvonalbeli javulást célzó vállalatok szolgálhatják a gyengébb gazdaságok tartalmas segítségét. /mti/

-.-

17.15 rj

-26-

17.15
17.10

bb. 39. helsinki utazott d. káldy zoltán

rj dg hgy 1980. május 29.

a magyar békemozgalom képviselőjében csütörtökön helsinki utazott d. káldy zoltán püspök, az országos béketanács elnökségének tagja, aki részt vesz a parlamenti képviselők pénteken kezdődő nemzetközi konferenciáján, a tanácskozáson az enyhülés, a lesterelés időszerű kérdéseit vitatják meg. /mti/

-.-

bb. 40. magyar siker a nemzetközi gyermek dalversenyen

rj dg hgy 1980. május 29.

magyar siker született a nemzetközi gyermekdal-versenyen, amelyet a nemzetközi gyermekév alkalmából hirdettek meg tavaly svájcban, sebestyén andrás és bedő istván versenyen kívül beküldött „uttörők tavaszi indulója, - című dalát a nemzetközi zsüri a legjobb 24 dal közé sorolta.

a 24 dal szövege és zenéje könyvalakban, hanglemezen és magnetofonszalagon a közeljövőben megjelenik svájcban. a művészek a dalok kiadásáért járó tiszteletdíjat felajánlották az ensz gyermeksegélyezési alapja, az unicef részére, hogy ily módon is hozzájáruljanak az unicef nemes célja, a harmadik világban élő gyermekek megsegítéséhez. /mti/

-.-

bb.41. magyar és csehszlovák fotósok közös kiállítása

ráb/kz/p hgy 1980. május 29.

magyar és csehszlovák amatőr fotósok munkáiból rendezett kiállítás nyílt csütörtökön a komáromi csokonai művelődési központban. „az év képei, - címmel mutatják be a komáromi és a szomszédos komarnoi fotósok tagjainak alkotásait. a két országban szervezett közös fotóturák alkalmával készített 50 legjobb képet állították ki. /mti/

-.-

17.20/p

-27-

18.00

bb.42. kiállítás a magyar nemzeti galériában

t kp/s/dg/p hgy

1980. május 29.

Boromisza Tibor festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a magyar nemzeti galériában. A száz éve született művésznek, Ferenczy Károly egykori tanítványának mintegy száz művét láthatják az érdeklődők.

A gazdag életműből olajfestmények, akvarellek, valamint színes textilkompozíciók: gobelinok, szőttek adnak ízelítőt. Az 1960-ban elhunyt művész változatos életutat járt be: alkotott Rómában, Párizsban, Nagybányán, részt vett a balatonai festőkolónia megalapításában 1907-ben, dolgozott Szentendrén, Érsekújváron, Hortobágyon és Göcsejben. A budavári palota első Boromisza kiállítása valamennyi művészi korszakából bemutat néhány alkotást.

A tárlat - amelyet László Gyula egyetemi tanár nyitott meg - egy hónapig látogatható. /mti/

--

bb. 44. Kádár János az angyalföldi választási nagygyűlésen

t/km/rj pj

1980. május 29.

Választási nagygyűlést rendezett csütörtökön a magyar-hajó- és darugyárban a hazafias népfront budapesti és xiii. kerületi bizottsága. Az esemény helyszínét, az 1-es hajó-műhelyt megtöltötték a magyar hajó- és darugyár, a kerület, és Budapest többi városrésze gyárainak, üzemének, intézményeinek dolgozói.

A résztvevők hosszantartó tapassal köszöntötték Kádár Jánost, az MSZMP központi bizottságának első titkárát, amikor az elnökség többi tagjaival együtt elfoglalta helyét az emelvényen. Az elnökségben ott volt: Méhes Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, Szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke, Bostai Károlyné, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára; a városrész párt-, állami- és tömegszervezeti vezetői, választókerületeinek országgyűlési képviselő- és tanácsstag jelöltjei, a magyar hajó- és darugyár, valamint a fővárosi üzemek, vállalatok számos kiváló dolgozója.

/folyt.köv./

17.45 rj

-28-

1805

bb. 44. / Kádár János ... 1. folyt./rj

A himnusz elhangzása után Hegedüs D. Géza Jászai Mari díjas színművész Váci Mihály: „Ezt! Itt! Most!”, című költeményét adta elő. Ezután Trautmann Rezső, a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöke, az elnöki tanács helyettes elnöke megnyitójában bejelentette: a június 8-i választások előkészítő szakasza a csütörtökön megtartott nagygyűléssel lezárult. Az állampolgárok milliói gyakorolták nagy felelősséggel demokratikus jogaikat, vettek tanúbizonyságot a közélet iránti érdeklődésükről, fejtették ki véleményüket közös dolgainkról.

Boszik József, a xiii. kerületi tanács elnöke egyebek között hangsúlyozta: ahogy az egész fővárosban, ugyanugy angyalföldön is serény munkával, tevékenyen készülnek a dolgozók, a lakosok a választásokra. A közügyekért érzett felelősség mutatkozott meg a jelölőgyűléseken és a képviselő-, valamint a tanácstag jelöltek által tartott választási gyűléseken. A mindenhol tapasztalt nyíltság, az őszinte hang angyalföldön is megerősítette az MSZMP XII. kongresszusát kísérő kölcsönös bizalmat, és kifejeződött az az egyértelmű helyeslés, hogy folytassuk tovább az immár csaknem negyedszázados, az élet által igazolt politikát.

Bolla László, a magyar hajó- és darugyár hajóépítő hegesztője hangsúlyozta, hogy a dolgozók egyetértenek azzal a munkáspolitikával, amelyet az MSZMP képvisel, és amit a XII. kongresszus is megfogalmazott. - Mi mindannyian tudjuk, hogy mire és milyen politikára adjuk le szavazatainkat június 8-án. Értjük és ismerjük, mit kell tennünk, azt is tudjuk, milyen érdekeink fűződnek e feladatok megoldásához. A kerületi és a hajógyári munkáskollektívára mindig lehetett és lehet is számítani, mert mernek és tudnak nagy feladatokat megoldani - mondotta.

Oszlánszki Bertalanné, a Karikás Frigyes uti általános iskola pedagógusa arról szólt, hogy a xiii. kerületben is - mint a főváros új lakótelepein - korszerű iskolákat kapnak a kisdíjakok. A lehetőségek figyelembevételével, a szükségleteknek megfelelően gondoskodnak a feltételekről az eredményes oktató-nevelő munka végzéséhez. - Minket pedagógusokat büszkeséggel és egyben nagyobb felelősséggel tölt el a ránk bízott ifjúság nevelése. Nekünk kell az itt élő és dolgozó munkások gyermekeit felvértezni mindazzal a tudással, amire a jövő építésénél szükségük lesz.

/folyt.köv./

17.50 rj

-29-

1810

bb. 44. / kádár jános... 2. folyt./rj

sátori gyula, a medicor művek fejlesztő mérnöke rámutatott: - engem a napi munkám köt össze a munkásokkal, de fontos kapocs apáink, nagyapáink munkás-paraszt vagy értelmiségi volta és gyermekeink jövője is. továbbá még valami: az a közös érdek, amely életünk jobbra tételét jelenti. jó érzés azt tudni és tapasztalni, hogy ma magyarországon az értelmiség szerepét a szocializmus tovább építésében más politikai tényezőkkel azonos fontosságúnak értékelik.

ezt követően kádár jános, a xiii. kerület képviselőjelöltje emelkedett szólásra.

/beszédének ismertetésére később visszatérünk./

a választási nagygyűlés trautmann rezső zárszavával és az internacionalé hangjaival ért véget. /mti/

.-.

bb.43. kiállítás a szovjet kultúra és tudomány házában

1980. május 29.

t kp/mi dg/p hgy

szovjet azerbajdzsán tudománya, technikája és gazdasága címmel nyílt kiállítás csütörtökön a szovjet kultúra és tudomány házában, a köztársaság megalakulásának 60. évfordulója alkalmából. többszáz fotó és tárgy szemlélteti a nagy történelmi multra visszatekintő nép dinamikusan fejlődő gazdasági, kulturális és tudományos életét.

fotók örökítik meg az azerbajdzsán munkásmozgalom jelentősebb eseményeit, a magyar-szovjet barátság és együttműködés, a szocialista integráció gyakorlati eredményeit, felvételek láthatók a nagy multu bakui egyetemen tanuló magyar diákokról, a sokoldalú tudományos és ipari együttműködésről. a csaknem magyarországnyi területű, 6 millió lakosú köztársaság sokszínű gazdasági életét korszerű kőolajipari, alumíniumipari, textil- és élelmiszeripari gépek, anyagok, és mezőgazdasági termékek mutatják be. a köztársaság nép- és iparművészetét eredeti alkotások szemléltetik: vii-ix. századi fémtárgyak, korai ötvösmunkák, gyapju textiliák és szőnyegek láthatók a kiállításon.

/folyt köv./
17.50/p

-30-

bb.43./kiállítás..... folyt/p

a tárlatot, -melyet június 26-ig tekinthetnek meg az érdeklődők - simon pál nehézipari miniszter és abbaszalijev szabit kaszumovics, az azerbajdzsáni szszk minisztertanácsának elnökhelyettese nyitott meg. az ünnepségen jelen volt biró gyula, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára, valamint vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

.-.

bb.45. végső bucsu bulla elmától

t ne/z/p dg hgy

1980. május 29.

mély részvétellel vettek végső bucsút bulla elma kossuth-dijas kiváló művésztől, a kulturális, a művészeti és a társadalmi élet képviselői, pályatársai, barátai, tisztelői, családjának tagjai csütörtökön a farkasréti temetőben.

a gyászszertartáson orosz lászló, a kulturális minisztérium színház, zenei és táncművészeti főosztályának

vezetője a kulturális minisztérium és a fővárosi tanács nevében bucsuzott.

- számára a művészet és az élet egyet jelentett az ember, a színház, a közönség szeretetével, szolgálatával. nem mindennapi tehetsége a nagyokra jellemző emberi egyszerűséggel és művészi alázattal teremtetten és ültette el bennünk a színpadi csodát. nem alakította, hanem élte szerepeit. ő maga volt shaw szent johannája, az átszellemült rajongó parasztlány, akinek testi és szellemi adottságait természetfeletti fokozta a hit. e rendkívüli szerepe, -amely szokatlanul gazdag színházi utján végigkísérte - művészetének szimbóluma lett, s a magyar színpadok elkövetkező johannáit az ő csodájával mérjük majd. gyakran vállalt közéleti szereplést is. az országos béketanács egyik alapító tagjaként 30 évig tevékenykedett.

a magyar színházművészeti szövetség elnöksége, a színesztársadalom nevében kazimir károly főtitkár méltatta bulla elma művészetét.

/folyt köv./
18.00/p

-31-

1800

bb. 45. /végső bucsu.....folyt/p

- tudta és ismerte a kimondott szó erejét, vallotta, hogy a színház küldetése felelősség -, hangsúlyozta.

benkő gyula a vígszínház társulata, a pályatársak nevében bucsuzott: - mi akik a színházban együtt éltünk és dolgoztunk vele, tudtuk, miként küzd azért, hogy a színházművészet eszközeivel életet, embert teremtsen.

/mti/ a gyászolók sokasága kísérte utolsó útjára bulla elmát.
--

bb. 46. magyar-amerikai jogászkonferencia

pá/rj dg hgy 1980. május 29.

magyar-amerikai jogászkonferenciát tartottak május 27-29. között a magyar tudományos akadémián a kulturális kapcsolatok intézete és a nemzetközi kutatási és csere tanács /irex/ megállapodása alapján. a tanácskozáson négytagú usa jogászküldöttség vett részt.

a megbeszéléseken megvitatták a kelet-nyugati és a magyar-usa gazdasági kapcsolatok elősegítésével összefüggő egyes jogi kérdéseket. /mti/ --

bb. 47. Lázár györgy fogadta philip m. klutznickot

z/rj hgy 1980. május 29.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke csütörtökön délután a parlamentben fogadta philip m. klutznickot, az amerikai egyesült államok kereskedelmi miniszterét. a szívélyes légkörű találkozáson részt vett marjai józsef a kormány elnökhelyettese, veress péter, külkereskedelmi miniszter, valamint harry earl bergold, az usa budapesti nagykövete.

ugyancsak csütörtökön fogadta az amerikai minisztert, marjai józsef is. a szívélyes légkörű eszmecsereén résztvett veress péter és harry earl bergold.

a megbeszéléseken áttekintették a két ország közötti gazdasági együttműködés helyzetét, s a későbbi időszakra vonatkozó elképzeléseket. /mti/ --

19.00 rj

-32-

1910

bb. 48. időjárásjelentés

rj hgy

1980. május 29.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este: változékonyabb idő

a várható időjárás az ország területére péntek estig. időnként erősen felhős idő lesz. többhelyen várható eső, zápor, néhány helyen zivatar. a déli-délnyugati szél többfelé élénk, főként dunántúlon helyenként erős lesz. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap nyugaton 20, keleten 25 fok közelében alakul.
/mti/ --

bb. 49. szerkesztőségek figyelmébe!

hgy/rj

1980. május 29.

a mai bb. 44-es számú hírünkre /kádár jános az angyalföldi választási nagygyűlésen/ az alábbi változtatásokat adjuk:

a cím helyesen: kádár jános a budapesti választási nagygyűlésen
az első bekezdés 3. sorától a szöveg helyesen:

az esemény helyszínét, az 1. számú hajóműhelyt megtöltötték a gyár dolgozói, a kerület, s budapest többi városrésze munkás-kollektíváinak, lakosságának képviselői.

a második bekezdés 3. sorában ...az elnökség többi tagjával
együtt... stb.

ugyanennek a bekezdésnek 7. sorától a szöveg...

a kerület több párt-, állami- és tömegszervezeti vezetője, a városrész választókerületeinek... stb.

az első folytatás első bek. 3. sorában
...azután trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöke... stb.

/folyt.köv./
19.18 rj

-33-

bb. 49. / a szerkesztőségek ... jav. a bb. 44-es hirre/rj

az első folytatás második bek. 7. sorától a szöveg:
..a nyíltság, az őszinte hang angyalföldön is hozzájárult a párt és a tömegek között, a xii. kongresszus által is megerősített kölcsönös bizalom további növeléséhez. a gyűléseken kifejeződött... stb.

az első folytatás 3. bek. utolsóelőtti sorában a szöveg:
...is számítani, mert tudnak nagy feladatokat megoldani - mondotta.

az első foly. 4. bek. negyedik sorában a szöveg:
..iskolákat kapnak a diákok, a párt- és állami szerveink a lehetőségek figyelembevételével, a szükségleteknek megfelelően gondoskodnak az eredményes oktató-nevelő munka feltételeiről.

a második folytatás első bekezdése 4. sorától a szöveg helyesen... jövője is. közös az érdekünk, hogy életünk jobbá váljék. jó érzés tudni és tapasztalni, hogy ma Magyarországon a szocializmus építésében az értelmiség szerepét nagyra értékelik. /mti/
--

bb.50. kádár jános beszéde

p / pj

1980. május 29.

kedves elvtársak! kedves elvtársnők!

megköszönve a szíves fogadtatást, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya valamint a magam nevében szívből köszöntöm a nagygyűlés minden résztvevőjét, a magyar hajó- és darugyár angyalföld és budapest dolgozóit, a választásra készülő egész népünket.

kedves elvtársak! most, rövid idő alatt nagyon fontos belpolitikai események mennek végbe hazánkban. az időbeli sorrendet követve, elsőként kell szólnom társadalmunk vezető erejének, a magyar szocialista munkáspártnak xii. kongresszusáról, amely fölmérte a megtett utat, elemezte a helyzetet és feladatokhoz hiven kijelölte számunkra a tennivalókat. ezután méltóképpen megemlékeztünk hazánk felszabadulásának 35. évfordulójáról, arról a napról, amikor a dicső szovjet hadsereg a fasiszmissal vívott harc menetében teljesen felszabadította Magyarországot.

/folyt köv./
19.50/p

-34-

b.50. /kádár jános.....1.folyt/p

nyomban ezután megkezdődött az idei év harmadik nagy, politikai jelentőségű eseménye, az országgyűlési és tanácsválasztások kampánya. a választásoknak meghatározott rendeltetésük van. népünk újjáválasztja legfőbb törvényhozó testületeinket, az országgyűlést, a helyi hatalmi népképviselői szerveinket, a tanácsokat. a választási kampány befejezésekor, az országgyűlés alakuló ülésén újjá kell választani az országgyűlés tisztikarát, az elnöki tanácsot és kormányunkat is.

ezek nagyon fontos politikai események népünk életében. hiszen központi szerveink törvény szabta kötelessége az ország ügyeinek irányítása, a tanácsoké a központi elhatározások végrehajtása és a gondos törődés a helyi érdekekkel, az adott terület lakosságának mindennapi életével.

meggyőződésem, hogy a választás napján öntudatos honfitársaink a hazafias népfront felhívását követve méltóképpen veszik ki részüket a fontos eseményből, megválasztják az országgyűlés és a tanácsok tagjait.

a választásokon, minden országban - a társadalmi berendezkedéstől függetlenül - a politikai és társadalmi rendről is szavaznak az emberek. ez így lesz nálunk is. a képviselőknek és a tanácsstagoknak adott megbízatás mellett ez a választás egyszersmind szavazás politikai intézményeinkre és rendszerünkre is.

a jelöltek mélyen demokratikus eljárás során választották ki. a választási rendszerekről, különbözőségeikről természetesen vannak viták. mi keveset beszélünk arról, hogy nálunk a demokrácia a szó régi, eredeti értelmében értendő, mert a demokrácia a régi görögök nyelvében azt jelenti, hogy népuralom. nálunk néphatalom van, és ennek a jegyében választotta jelöltjeit a nép. a jelölést a hazafias népfront ajánlására a jelölőgyűlések résztvevői végezték. a gyűléseken több mint kétmillió-kétszáz ezer ember, az összes választóknak nagy százaléka vett részt, több mint 200 ezer ember fejtette ki véleményét, majd döntött arról, kiket jelöl a képviselő- és tanácsügyi választásokra.

/folyt köv./
19.56/p

-35-

bb.50./kádár jános.....2.folyt/p

többes jelölés aránylag nem sok a képviselőjelöltek között. többször fordult elő a tanácsstag jelöltekénél. ez, úgy látszik, a mi, talán még nem helyes közfelfogásunk miatt alakult így. akit a többjelölt közül nem választottak meg, azt úgy tekintik, mintha bukott ember volna. pedig szerintem tiszteletre méltó minden ember, akárhányszor vették fel a nevét a jelöltlistára, akit a gyűlés felelős tisztségre méltónak tart. de aránylag azért sem sok a többes jelölés, mert az előkészítési keretében, a jelölő gyűléseken minden bizonytalanságot gondosan és alaposan mérlegelték a résztvevők, hogy kikre szavazzanak.

mi a társadalmi rendünk lényege? azt hiszem az, amivel számunkra az új világ kezdődött: a munkásosztály a nép hatalma, a választásokon ezt is megerősítjük: kiállunk a szocialista társadalmi rend mellett.

elvtársak! a mi pártunk, a magyar népköztársaság felelős vezető testületei megnyilatkozásaikban mindig tartózkodnak attól, hogy fennálló intézményeinket, így politikai viszonyainkat is abszolút tökéletesnek, mintaképnek állítsák be. a fennálló politikai, társadalmi intézményeinkre sem mondjuk, hogy már befutották a fejlődés teljes pályáját. tudjuk, hogy tovább kell javítanunk ezeket a szocialista demokrácia jegyében. ugyanígy országunk gazdasági alapjaira is úgy tekintünk, mint kulturális intézményeire amelyek nagyon sokat jelentenek számunkra, s amelyeket szüntelenül tovább kell fejlesztenünk.

de amikor mi munkánk gyengeségéről, intézményeink még javítandó oldaláról és vonásairól beszélünk, akkor - és szerintem ez a dolog politikai lényege - saját rendszerünkről és saját intézményeinkről beszélünk. bizom benne, hogy a június 8-i választás napján népünk a szavazatával tehát a maga rendszerét erősíti tovább./taps/

/folyt köv./
20.10/p

-36-

bb.50./kádár jános..... 3.folyt/p

a szocializmus és a kapitalizmus szóvivői között mindig vannak viták a rendszerekről. melyik a jobb? vajon ki tudja igazán összehasonlítani őket? azt hiszem, a most élő magyarok közül - hogy finoman fejezzem ki magamat - a középkorúak és az idősebbek tudnak különbséget tenni a két rendszer között, mert ők már éltek a kapitalista társadalmi rendszerben is.

különbséget tudnak, és fognak is tenni - gondolom - még június 8-án is./taps./

nagy örömmel hallgattam amit bozsik elvtárs és a többi felszólaló előttem mondott. az egyikük, osziánszkiné elvtársnő arról szólt, hogy harminc éve ismeri angyalföldet. most nem tudom, örüljek vagy sajnáljam de én hosszabb ideje ismerem angyalföldet, mert nyolc éves koromban lettem hungária köruti lakos - a mai róbert károly körutat is úgy hívták akkor -, s bizony ennek már 60 éve. emlékszem, hogy ifjú koromban, felnőttemberként sokszor, s a közelmúlt években is megfordultam angyalföldön. amikor először jártam itt, habár mint kisgyerek, de már sokat láttam. akkor másfajta angyalfölddel találkoztam. a gyerekek meztlenül jártak, éhesek, rongyosak voltak. a felnőtt emberek egy részének, munkaképes, családos, dolgozni akaró embereknek nem volt munkájuk. itt állt a váci uton a schlick-nicholson-gyár is, amely előtt is sok esetben, nyomorult ember ácsorgott munka nélkül. a cigarettavégeket lesték a járda szélén, hogy rágyujthassanak.

akkor ha az utcán ment valaki, pontosan meg lehetett mondani, mi a foglalkozása, a társadalmi állása, és milyen az anyagi helyzete. a munkásembert messziről fel lehetett ismerni. a tisztviselőt is: bár a legtöbb otthon nélkülözött, de a társadalmi norma miatt neki muszáj volt gallért és nyakkenydőt felvenni, ha az utcára ment. a vagyonos embert nem ismerték fel, mert az nem szokott mutatkozni azon a tájon./derültség/

/folyt köv./

20.15/p

-37-

bb.50./kádár jános.....4.folyt/p

amikor azt mondjuk, hogy nálunk szocialista társadalmi rend van, akkor kijelentjük: a kapitalista multat végképp, örökre eltemettük./taps./a régi világ elmúlt.ma az öltözék alapján nem lehet megmondani, kinek mi a foglalkozása. még kevésbé a gyermekekről hogy mi a szüleik foglalkozása. ez is a mi rendszerünk - egyik vívmánya.

a munkáshatalom, a néphatalom a mi társadalmi rendszerünk, s ha időnként kritikus szemmel tekintünk intézményeire, akkor azt is meg kell érteni, hogy a felszabadult népnek, a munkásosztálynak nem volt tapasztalata a kormányzásban, a gazdasági munka irányításában, mert azelőtt mások irányítottak. a tandíjat meg kellett fizetni. de a munkásosztály megtanulta, hogyan kell az országot vezetni, a gazdasági munkát irányítani, a kultúrát építeni, hogyan kell a pedagógiával, az egészségüggyel és sok egyébvel foglalkozni.

akkoriban a régi világnak a hatalomból kicsöppent emberei kárörvendve nézték a munkásosztályt s azt mondták: „ezek nem értenek semmihez, hogyan fogják az országot vezetni,„ s bár akkor még romokban állt az ország, de népünk megmutatta, hogy tud élni a hatalommal, s meg teremtette a szocialista rendszert.

elvtársak! a politika legfőbb tényezőjét a hatalmat illetően pártunknak és a hazafias népfrontnak van választási programja. ha a felhívásban ezt így talán nem is írtuk ki, de programunk az, hogy tovább erősítjük a munkásosztály, a nép hatalmát, szocialista rendszerünket. a választóktól azt kérjük: ezt a hatalmat támasszák alá ismét, ország-világ előtt látható módon szavazataikkal június 8-án!/taps./

a megválasztandó országgyűlés mint legfőbb törvényhozó szervünk határoz alkotmányos rendünkről, alkotja törvényeinket, megszabja, hogy a magyar állampolgárok milyen törvényes keretek között éljenek. a tanácsoktól is sok tekintetben függ az emberek mindennapi élete. az a sok, látszólag apró kis ügy, amit a tanácsokban intéznek, jórészt meghatározza az emberek közérzetét, hangulatát, talán még a rendszerhez való viszonyát is. mert néha még a rossz vízcsapért is a rendszert szidják.
/derültség./

/folyt köv./
20.30/p

-38-

bb.50./ kádár jános .....5. folyt/p

nekünk elkötelezett képviselőket kell választanunk, olyanokat, akik a hazafias népfront programját megvalósítva hiven szolgálják népünket, a szocializmust.

az elkötelezett emberek is többfélék: vannak közöttük párttagok és pártönkivüliek; vannak munkások, szövetkezeti parasztok, mezőgazdasági, és közlekedési dolgozók, pedagógusok, egészségügyi és más alkalmazottak. művészek, tudósok, irodalom- és a szocializmusnak vannak támogatói a legkülönbözőbb hitfelekezetek egyházi férfiai között is. de mindenkinek másfajta kötetmei vannak. állami-társadalmi tevékenységünkben kellő számban vannak párttagok és pártönkivüliek is. a képviselő- és tanácsstagjelöltek nagy többsége pártönkivüli, mint ahogy a lakosság többsége is az. a mi rendszerünkben mindenki hü lehet saját világnézetéhez, élhet bármilyen hivatásnak. de aki képviselői és tanácsstagi minőségében a szocializmust építő magyar nép szolgálatára vállalkozik, annak elkötelezettnek kell lennie. nagyjából ismerem a jelölteket, s mondhatom, elkötelezettek, bizalommal lehet rájuk szavazni. most nem magam mellett agítálok, de saját választókerületemben ezt mégis el kell mondanom./derültség/, taps/.

a választás - számadás- természetesen, hogy a párt, a hazafias népfront és azoknak minden képviselője számadással is tartozik a népnek.

teljes számadásra itt nem vállalkozom, de ez, nem is szükséges. 35 évvel ezelőtt szabadultunk fel, de amíg az elemi dolgokat a helyükre igazítottuk és végül is eldőlt, hogy kinek a javára kell az országot újjáépíteni, erre ráment egypár esztendő. de azután hozzákezdünk a szocialista társadalom építéséhez, s ha harminc évet nézünk, akkor a pártnak a hazafias népfrontnak van mit mondania a különböző területen.

a munkásosztály hatalmát továbbfejlesztettük, megvédtük és tovább szilárdítottuk. befejeztük szocialista társadalmi rendünk alapjainak lerakását, és továbbfejlesztettük a szocialista-társadalmi rendet. hazánk a felszabadulás előtt elmaradott, félféudális, agrárjellegű ország volt. 35 év alatt modern iparral és mezőgazdasággal, megfelelő közlekedéssel és egyéb termelő bberendezéssel ellátott közepesen fejlett ipari országgá vált. megvan a reményünk és a lehetőségünk, hogy Magyarországot céltudatosan, egy irányba és megfelelően dolgozva, belátható időn belül az iparilag fejlett országok sorába emeljük. ez a mi számadásunk.

/folyt köv./
20.35/p

-39-

bb. 50. /kádár jános... 6. folyt./rj

harminc év alatt a nemzeti jövedelem ötszörösére növekedett, az ipar ma kilencszer annyit gyárt, a mezőgazdaság körülbelül 10 százalékkal kisebb területén, fele annyi dolgozóval kétszer annyit termel, mint 30 évvel ezelőtt. szállításunk teljesítménye hétszörösére növekedett és ezt az összehasonlítást hosszasan lehetne tovább folytatni.

választási programunk az, hogy hazánk tovább gyarapodjék, fejlesszük tovább a társadalmi rendszerünk gazdasági alapjait, - amelyekből valójában minden érték ered, ami nélkül nem tudunk létezni.

három évtizedre vissza tekintve azt is elmondhatjuk, hogy növekedett népünk műveltsége is. ez idő alatt a nyolc osztályos általános iskolát, illetve a vele egyenértékű iskolát végzett emberek száma megháromszorozódott, s most már a felnőttkorosztály 58 százalékát teszi ki. a középiskolát végzettek száma ugyancsak háromszorosára nőtt, és ez ma a felnőttlakosság 18 százaléka. a főiskolát és egyetemet végzettek száma ma szintén háromszor akkora, mint 30 éve és most már meghaladja a felnőttlakosság 5 százalékát. ez óriási fejlődés. a könyvek példányszáma 4.5-szeresére, a szakképzett dolgozók száma körülbelül háromszorosára nőtt, és elérte az 1 millió 300 ezer főt. itt nemcsak a szakmunkásokat említettem, mert most már a mezőgazdaságban is sok szakképzett dolgozó tevékenykedik. a munkásosztály 44 százaléka má már szakképzett, akik között nem kevés az érettségizett. mindez mutatja, hogy ezen a téren is óriási a fejlődés. választási programunk az, hogy a műveltségnek és a szak-képzettségnek töretlenül és gyorsan tovább kell növekednie, mert enélkül nem oldhatjuk meg feladatainkat.

az életszínvonalról szólva is csak azt mondhatom, amit a politikai rendszerünkről, a népgazdaságról mondtam: vannak még megoldandó feladataink, szociális problémáink, amelyeket nem vehetünk le a napirendről, ilyenek a kisgyermeket nevelő anyák vagy az idős, nehézén élő, alacsony összegű nyugdíjasok és hasonló problémái, a fiatal, házasulni akaró emberek lakásgondjai. ezeket napirenden is fogjuk tartani, s lehetőségeinkhez képest a legközelebbi években is megteszünk mindent a gondok enyhítésére.

/folyt.köv./

20.45

-40-

bb. 50. /kádár jános... 7. folyt./rj

de hát az életszínvonalról szólva nemcsak gondokat sorolhatunk fel, hiszen biztosítottuk az életszínvonal alapját, a teljes foglalkoztatottságot. a mai nemzedék nagy része nem tudja eléggé becsülni ezt a vívmányt. akik valaha láttak munkanélküliséget, tudják, mi az. a dolgozó embernek nincs más létalapja, mint hogy dolgozhat, és megkeresheti a mindennapi betevő faláját, gondoskodni tud a gyerekeiről. mindez párosul azzal is - amit én nagyon fontosnak tartok -, hogy véleményünk szerint nálunk tisztas a bér nem rossz közellátás, s azt is számításba kell venni, hogy az utóbbi öt évben másfél-millió ember költözött az országban új lakásba. ötszázötvenen vásároltak személygépkocsit. évente több mint ötmillió magyar állampolgár utazott külföldre. ezek a számok nagyon sokat mondanak az életszínvonalról!

budapesten is sok fontos változás történt az utóbbi öt évben. felépült 80 ezer lakás. a metróvonalak hossza megkétszereződött, pedig szinte minden métere sok millió forintba kerül. kilencszáz új iskolai tanterem készült el. az óvodákban a korosztály 85 százalékának jut hely és ezzel lassan megközelítjük a szükséges befogadóképességet. az idén megkezdődik a gyógyítás a 800 ágyas dél-pesti kórházban, s ez figyelemre méltó javulást hoz majd a fővárosi és a környékbeli egészségügyi ellátásban. sok más fontos létesítmény is épült és épül budapesten, ezen belül angyalföldön. a kedvező változás a városrész külsején is látszik. a sok egyéb között - a hajógyár segítségével - munkáslakásokkal is gyarapodott a terület.

a magyar hajó- és darugár kilencezres kollektívája számottevő tényező angyalföldön, és fontos szerepe van az egész napgazdaságban. néhány évvel ezelőtt nagyon bonyolult helyzet állott itt elő. keresniük kellett a kiutat, a kialakítandó gyártmány-szerkezetet. az erről folytatott beszélgetésekre néhány évvel ezelőtt és tavaly engem is meghívtak. és most megállapíthatjuk: jelentős és jó változások történtek itt a vezetők, a dolgozó kollektíva erőfeszítésével, a kormány, és más illetékes központi szervek segítségével. sikeresen megváltoztatták a termékszerkezetet, korszerű, jó gyártmányokat - konténereket, uszódarukat, kazánokat - állítanak elő, és más intézkedéseket is tettek a gazdálkodás javítására. ez jó dolog, örülünk neki.

/folyt.köv./
20.50 rj

-41-

bb. 50. / kádár jános... 8. folyt./rj

gratulálok ahhoz az elismerő oklevélhez, amelyet a korábbi nehéz évek után, a fejlődés bizonyítékeként a gyár az idén is megkapott. ez már az ötödik ilyen elismerő okmány az utóbbi években, de ezt különösen meg kell becsülni, mert most mindenkinek nehezebb feltételek között kell dolgoznia. élve az alkalommal megköszönöm és szívből viszonzom a gyár dolgozóinak jókívánságait és jó egészséget, sok sikert kívánok a gyári kollektíva valamennyi tagjának. /taps/

az országban végbement fejlődésben nagy szerepet töltött és tölt be a magyar szocialista munkáspárt, az országgyűlés, a kormány, a tanácsok rendszere, mert a párt iránymutatása, a kormány feladat-megjelölései és egyéb intézkedések nélkül nem lehetne dolgozni, előrehaladni. maga az alkotás, a történelemformálás azonban az egész nép műve! mindaz az eredmény, amit angyalföldön, budapestben, az országban elértek, az a gyár, angyalföld, budapest, az ország dolgozóinak, népünk szellemi és kézi munkájának köszönhető. ezt az eredményt tovább gyarapítani - ez a mi szándékunk! a választás napján is fejezzük ki, hogy az ország népe támogatja ezt a törekvést.

munkánk az életszínvonalat illetően is arra irányul, hogy megvédjük, megszilárdítsuk az elért eredményeket. a feladat: a feszítő szociális kérdéseket menet közben megoldani, s megteremteni az életszínvonal további emelkedésének anyagi feltételeit. mert nekünk változatlanul az a programunk, hogy a szocialista társadalom építésének együtt kell járnia a dolgozók életszínvonalának rendszeres emelkedésével. mindig is ez volt a politikánk, most is ezzel lépünk a választók elé, és kérjük, támogatásukat. néha elhangzik az is: hogy a szocializmus építésének a dolgozók életszínvonala állandó emelésével kell együtt járnia. az ilyen megfogalmazás ellen én mindig tiltakoztam, hiszen ez nem lehetséges. fontos viszont a rendszeres életszínvonal emelés, s e szabályhoz az is hozzá tartozik, hogy csak azt oszthatjuk el, amit megtermeltünk.

/folyt.köv./

21.00 rj

-42-

205

bb. 50. / kádár jános... 9. folyt./rj

kedves elvtársnők, elvtársak! feladataink nehezebbekké váltak. de aki figyelemmel követte a párt xii. kongresszusának átfogó helyzetértékelését, az meggyőződhetett róla, hogy mi optimistán itéljük meg népgazdaságunk jövőjét. igaz, hogy a fejlődés ütemét most egy kicsit mérsékelnünk kellett, de ezt is felhasználva hatékonyabban kell dolgoznunk. most a minőségi munka minderről egy politikai anekdota jut eszembe. egy japán és egy magyar tengerjáró halászhajóról van szó. a két hajó teljesítmény normái ugyanazok, az emberek képességei sem rosszabbak az egyikén, mint a másikon, a japán hajósok mégis több halat fognak. miért van ez így? a japán erre azt mondja: „egyszerű, mi felhuzzuk a hálót, és ha üres, újra és újra leengedjük, a magyarok pedig ilyenkor értekezletet tartanak... /nagy derültség./ hát ezért mondom, hogy talán a vezető, az irányító munkát is javítani kell, beleértve a legfelső vezetést is. céltudatos, állhatatos, szilárd vezetés szükséges. a dolgozók részéről is még fegyelmeztebb és odaadóbb munka kell, mint amilyen eddig volt. a mi népünk sokat szenvedett a régi rendszerben, sokat nélkülözött az új világ születésének időszakában is. infláció volt, háborus romokat kellett eltakarítani és a néphatalom gyakorlásában sem volt tapasztalatunk. egyesek mégis valahogy előbb tanulták meg a jogukat, azt, hogy mi jár nekik, és csak fél füllel hallották meg a kötelezettségeket. etekintetben is van még változtatnivalónk.

a megfelelő teljesítményt kivétel nélkül mindenkitől meg kell követelnünk. azt erkölcsileg és anyagilag jobban meg is kell becsülnünk, mint ahogy eddig tettük. és ennek együtt kell járnia azzal is, hogy az élősdiséget fel kell számolni, fel kell lépni azok ellen, akik helyzetünk nehézségeivel visszaélve, manipulációkkal igyekeznek előnyökhöz jutni.

vanunk is vannak - ha elenyésző számban is - rablók, tolvajok, sikkasztók. ezekkel az emberekkel a bűnüldözés, az igazságszolgáltatás foglalkozik, amely rendszeren, tisztességesen elvégzi munkáját, szembeszáll az ilyenfajta társadalomellenes elemekkel.

nagyobb számban vannak olyanok, akiket a rendőrség meg az ügyészség nem tud rajtakapni. az ingyenélőkről és az élősdiokról van itt szó, akik miatt mérgeledik, sőt sokszor dühöng a tisztességesen dolgozó ember. ezek az ingyenélők úgy fogják fel a szocializmust, mint egy utazást, amelyen ők a potyautasok. nem vették meg a jegyüket, vagy elfelejtették kifizetni, s úgy ülnek a helyükön, mintha a bérlet a zsebükben volna. holott bérlete itt senkinek sincs, őknek a legkevésbé. társadalmi, közösségi feladat, hogy környezetük tudtukra adja: a szocializmusban senki sem lehet potyautas. mindenkinek eleget kell tennie elemi kötelezettségeinek!

/folyt.köv./
21.05 rj

-43-

bb. 50. / kádár jános... 10. folyt./nj

a jövőt illetően elmondhatjuk, nálaptünk - s itt a vezetést meg a vezetetteket egyaránt értem - a helyes utra. munkánk már a múlt esztendőben is határozottan jó irányba változott, s ez az idén folytatódik, ezen az úton kell járnunk tovább. máris vannak eredményei ennek a munkának, annak, hogy egy kicsit komolyabban és szigorubbán vettünk olyan feladatokat, mint például a nemzetközi mérleg javítása az energia- és anyagtakarékosság, a helyes munkaerőgazdálkodás. már tavaly javult a nemzetközi kereskedelmi mérlegünk, és az idén is mutatkoznak már bizonyos eredmények. ez év első négy hónapjában - a tavalyi hasonló időszakhoz képest - behozatalunk 2 százalékkal csökkent, kivitelünk pedig 6 százalékkal növekedett. ez nagyon fontos a kereskedelmi mérleg alakulása szempontjából. javult - de természetesen még tovább javítható - a munkaerőhelyzet. a munkát szervező embereknek meg kell érteniük, hogy nincs több munkaerő, a technikai és a műszaki színvonalat kell fejleszteni s a munkaszervezést javítani. öröndetes, hogy javult az ipar, a mezőgazdaság, a közlekedés munkája. az építőipar az idén az első négy hónapban - ésszerűbb és jobb munkával - 7 százalékkal több lakást adott át, mint amennyit korábban, az előző év hasonló időszakában.

fizetési

az ellátás kielégítő, annak ellenére, hogy olykor ez vagy az hiányzik. de hát ha az időjárás miatt nincs annyi szántóföldi zöldség, akkor az amit a fólia alatt természetnek, drágább. a pénzt egy kissé jobban meg kell számolni, de a pénzért lehet vásárolni, mert általában elfogadható az ellátás színvonala.

nálunk már évtizedek óta szabály: csak annyi - és nem több - bér és jövedelem juthat a lakossághoz, amennyihez árufedezetet tudunk biztosítani. minden normálisan gondolkodó ember megérti: öncsalás - mondhatni, népcsalás - lenne, ha megtömnénk az emberek zsebét pénzzel, de azzal semmit sem tudnának kezdeni. ezért mondhatjuk, hogy nálunk a jelenlegi viszonyok - gazdasági lehetőségeink, életszínvonalunk, szociális helyzetünk - elfogadhatók. mi most szocialista elveink jobb érvényesítéséért, rendszerünk szocialista vonásainak erősítéséért, a fejlett szocialista társadalom további építéséért és népünk boldogulásának biztosításáért szállunk sikra. ezzel állunk a választók elé, ehhez kérjük a szavazók támogatását.

/folyt.köv./

21.20 nj

-44-

bb. 50. / kádár jános... 11. folyt./nj

kedves elvtársnők, elvtársak!

a nemzetközi helyzet az enyhülés évéhez képest éleződik, feszültségek, problémák jellemzik. kongresszusunk értékelése szerint ez arra vezethető vissza, hogy bizonyos reakciós, imperialista körök szeretnék az erőviszonyokat - főleg katonai területen - saját javukra megváltoztatni, s ebből politikai hasznot húzni, a társadalmi haladást megakadályozni, megállítani. megpróbálják felszámolni a népek harcának eredményeit. meggyőződésünk - és ezt kongresszusunk si világosan kifejezte -, hogy ez a reakciónak semmiképpen sem sikerülhet. nem változthatja meg a maga javára az erőviszonyokat, mert a szocialista országok - az eddigiekhez hasonlóan - a jövőben is gondoskodni fognak biztonságukról, önvédelmükről.

meggyőződésünk, hogy sem az egyetemes emberi haladást, sem a társadalmi fejlődést nem lehet megállítani. a kizsákmányoltak mindig is harcolni fognak azért, hogy megszabaduljanak a kizsákmányolástól. a nemzetek szabadságtörekvéseinek sem állhatja útját senki. a népek meg akarnak szabadulni a gyarmati rendszer maradványaitól, maguk akarnak dönteni sorsukról, arról, hogy milyen úton haladjanak tovább.

a nemzetközi reakció és az imperializmus azért elégedetlen az enyhülés éveivel, mert közben kubában megerősödött a szocializmus. angola szabad lett, mozambik megszabadult a gyarmati sorstól, etiopia önálló fejlődésének útjára lépett, dél-jemenben szocialista célokat tüztek ki. nem azért, mert valamilyen szovjet vagy ndk-beli ügynök márkát vagy rubelt adott valakinek, hogy „lázzadjon föl,, hanem mert a népek szabadságra vágnak és ki is vívják azt. az elnyomott osztályok akkor is felkelnének szabadságukért, ha bárki megpróbálná lebeszélni őket róla, modván: jó úgy ahogy van, élj továbbra is úgy, mint eddig.

a reakciónak azt is meg kell értenie, hogy a szocializmus útjára lépett népeket sem tudják soha többé a kapitalista igába visszakényszeríteni. ma már nincs olyan hatalom, nincs olyan erő a világon, amely erre képes lenne! /taps/ a volt gyarmati területek elnyomott népei sem hagyják, hogy még egyszer gyarmati sorba szorítsák őket. akik egyszer visszanyerték emberi méltóságukat, megalkották saját arculatukat, azok soha többé nem nyugdonának bele abba, hogy letérítsék őket a nemzeti függetlenség útjáról.

/folyt.köv.//

21.35 nj

-45-

bb. 50. / kádár jános... 12. folyt./rj

mi meggyőződéssel valljuk: a békebontó törekvések leküzdhetők, az enyhülés vívmányai megvédhetők, de nekünk keményen meg kell dolgoznunk azért, hogy a háborús törekvéseket visszaszorítsuk, az enyhülés vívmányait megvédjük. nekünk, magyaroknak - és nemcsak magyaroknak - az a kívánságunk, hogy szilárd és tartós béke legyen a földön, a világűr pedig ne váljék atomfegyverek utjává, hanem maradjon az emberiséget szolgáló békés kutatómunka területe.

és itt egy pillanatra megállnék. nagy eseménye életünknek, hogy a fölöttünk több mint kétszáz kilométerre keringő űrállomáson a négy űrhajós közül az egyik a honfitársunk, büszkék vagyunk arra, hogy popov, rjumin és kubaszov űrhajósok mellett, az interkozmosz-program keretében, farkas bertalan személyében magyar űrhajós is eljutott a világűrbe. ez nagy elismerés számunkra.

párt és állami küldöttségünk, amely jelen volt a startnál, és az összekapcsolást is megvárta a szovjetunióban, hazatérte után elmondta: a szovjet szakemberek nagyon jól vélekednek a magyar űrhajósról. éppen úgy, mint társáról, magyari béláról, akivel együtt készült fel kitűnően a nagy feladatra, s aki csak azért nem repülhetett, mert kettőjüknek nem volt egyszerre hely az űrhajóban. tudjuk azt is, hogy magyar kutatók, tudósok munkájának eredményeivel, magyar műszerekkel és más eszközökkel is részt veszünk a világűr békés kutatásában. köszönetet mondunk a szovjetunióknak, s mindazoknak, akik ezt lehetővé tették számunkra. a föld körül keringő négy űrhajósra pedig jó egészséget, jó munkát, sok sikert kívánunk! örömünk akkor lesz teljes, ha a szerencsés visszatérés után itt a földön üdvözölhetjük majd őket. /nagy taps/.

a szovjetunió, a varsói szerződés országai békét akarnak. a mi közösségünk mindenekelőtt politikai erő, de katonai erő is, amely az egész emberiség javát szolgálja. ennek köszönhető, hogy korunkban senki sem robbanthat ki új világháborút büntetlenül. minden nép számára nagyon fontos, hogy ez a tömörülés a béke, az enyhülés mellett lép fel a kapitalista országokhoz fűződő kapcsolataiban a békés egymás mellett élésre, sokoldalúan gyümölcsöző kapcsolatokra törekszik és az egyenlő biztonság elvét vallja. mi elismerjük a másik fél jogát is a biztonságra.

/folyt.köv./

21.40 rj

-46-

bb. 50. / kádár jános... 13. folyt./rj

de azt szeretnénk és akarjuk, hogy az egyenlő biztonság ne a fegyverzet még magasabb, hanem alacsonyabb szintjén valósuljon meg. mi a katonai enyhülés és leszerelés igazi kérdéseinek a megoldását tekintjük a központi célnak. ezért harcolunk.

a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testülete a közelmúltban a szövetség jellegéhez, céljaihoz, eddigi munkásságához és fennállásának negyedszázados jubileumához méltó ülést tartott a lengyel fővárosban. a találkozáson egység nyilvánult meg s a tagországok nyilatkozata újra kifejezte békés céljaikat, szándékaikat. a világ elé tárta az egész emberiségért érzett felelősséggel megfogalmazott javaslataikat. a résztvevők közös felhívása újra kifejezte, hogy a varsói szerződés államai - együtt és külön-külön - készek összefogni mindazokkal, a haladó erőkkel, amelyek békét akarnak, békés egymás mellett élésre törekednek, készek együttműködni a kapitalista országok józan, felelős államférfiaival is.

aki békességet, békés egymás mellett élést, enyhülést akar, aki a fegyverkezés korlátozására, a fegyverkezési verseny lefékezésére törekszik, annak a varsói szerződés szervezete - s annak minden tagállama - készséges és jó partnere. ez a varsói tanácskozás mondanivalója a világ számára. az ott elfogadott dokumentum felhívja a világ különböző térségei országainak felelős vezetőit: üljenek össze, tárgyalják meg a nemzetközi helyzet megoldásra váró kérdéseit.

küldöttségünk felhatalmazásának megfelelően vette ki részét a tanácskozás munkájából. tevékenységünket itthon az illetékes párt- és kormányzervek teljes mértékben jóváhagyták, s határozatukban leszögezték: mindent megteszünk, ami rajtunk múlik a közös álláspont valóra váltásáért.

pártunk nagy jelentőséget tulajdonít a társadalmi erők mozgósításának. üdvözölte az európai kommunista és munkáspártok párizsi tanácskozását, amely helyes álláspontot foglalt el a feszültség okainak feltárásában és az enyhülésért vívott harc kérdéseiben. a magyar szocialista munkáspárt üdvözölte a béke-világtanács elnökségének budapesti végzett felelősségteljes munkáját.

/folyt.köv./

21.45 rj

-47-

bb. 50. / kádár jános... 14. folyt./rj

nagyra értékeljük a magyar társadalmi szervek nemzetközi tevékenységét, hasznosnak ítéljük erőfeszítéseiket a béke védelmében. ezen munkálkodnak szakszervezeteink, ezért is dolgozik a kommunista ifjúsági szövetség, e célt szolgálják tömegszervezeteink, tömegmozgalmaink békebizottságaink. az egyházak is fontos és hasznos nemzetközi tevékenységet fejtenek ki az enyhülés, a béke és a békés egymás mellett élés érdekében. tömegszervezeteink és tömegmozgalmaink folytassák és fejlesszék tovább ezt a hasznos munkát, mert - bár nagyon fontos a béke szempontjából, hogy mit tesznek a különböző államok felelős vezetői - nem mellékes tényező a nemzetközi élet alakításában a szervezetek tömegmozgató, közvéleményformáló ereje.

mi a vitás kérdések politikai megoldásának hívei vagyunk. úgy gondoljuk, hogy az európai fegyverzetek kérdésében, a közkeletű kérdésben is a tárgyalás, a megállapodás a megfelelő út. ez a helyes út az ugynevezett afgán kérdésben is. állásponturnk ez utóbbit illetően is ismert: mi az afgán nép forradalmi törekvéseivel teljes mértékben szolidárisak vagyunk és egyetértünk azzal a sokoldalú segítséggel is, amelyet a szovjetunió az afgán forradalomnak nyújtott. teljesen világosak a közelmúlt eseményei: nyilvánosságra kerültek az afgán kormány konstruktív, a rendezést magukban hordozó javaslatai, s a szovjetunió is megfelelő módon értékre adta a világnak: az afgán nép szabadságát, függetlenségét, önrendelkezési jogát tiszteletben tartó politikai megoldást támogatja.

mi is a konfliktusok tárgyalásos megoldásának, a politikai találkozóknak, a kontaktusok hívei vagyunk. üdvözljük, hogy az osztrák államszerződés 25. évfordulója alkalmából bécsben összejöttek a nagyhatalmak és az ausztriával szomszédos országok - köztük hazánk - külügyminiszterei. azt is helyesnek tartottuk, hogy a szovjetunió külügyminisztere, gromiko elvtárs és az egyesült államok új külügyminisztere, muskie ur találkozott, tárgyalt egymással. üdvözljük és hasznosnak tekintjük azt a találkozót, amely varsóban brezsnyev elvtárs, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke és giscard d'estaing ur, a francia köztársaság elnöke között létrejött.

/folyt. köv./

21.55 rj

-48-

bb. 50. / kádár jános... 15. folyt./rj

a nemzetközi helyzet feszültségpontjainak helyes megközelítése véleményünk szerint: tárgyalások, találkozók, eszmecsere. e kontaktusok folytatását kívánjuk. nemzetközi tevékenységünkkel, külpolitikánkkal a jövőben is az ilyen találkozók előmozdításáért fogunk dolgozni. külpolitikai törekvéseink, céljaink lényegét így foglalhatjuk össze: lankadatlanul és szívesen küzdünk, dolgozzunk az enyhülésért, a béke megvédéséért és megszilárdításáért szövetségeseinkkel együtt, minden erre kész erővel összefogva. /taps/

nemzetközi téren ez a mi választási programunk. ezekhez a törekvésekhez is kérjük népünk eddig is tapasztalt, számunkra rendkívül fontos, odaadó támogatását. /taps/

tisztelt nagygyűlés! kedves elvtársnők, kedves elvtársak! kérem a választópolgárokat: június 8-án támogassák, kövessék a hazafias népfront felhívását, szavazzanak jelöltjeire. ez a választás legyen méltó ahhoz az üggyhöz, amit szolgálnia kell. népünk szavazatával, a választás méltóságával is mutassa meg, hogy támogatja a magyar szocialista munkáspárt politikáját. fejezze ki a szocializmust építő magyar nép egységét, elkötelezettségét a béke és a szocializmus ügye mellett. /hosszan tartó taps/

-.-

bb.51. javítások kádár jános beszédére!

p hgy

1980. május 29.

az 1. folyt. 1. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

.... legfőbb törvényhozó testületünket, az országgyűlést, a helyi hatalmi népképviselői szerveinket, a tanácsokat. az országgyűlés alakuló ülésén.... stb.

2. folyt. 1. bekezdésének utolsóelőtti sorától a szöveg helyesen:

.... mert az előkészítés keretében, a jelölőgyűléseken minden bizalommal gondosan és alaposan márlegelték a résztvevők, hogy kit tiszteljenek meg a bizalmukkal.

a 2. folyt. 3. bek. 5. sora így kezdődik:

.... állítsák be. politikai, társadalmi intézményeinkre.... stb.

/folyt köv./
22.15/p

-49-

bb.51./javítások.....1.folyt/p

a 2.folyt.3. bekezdésének 8. sorától a szöveg helyesen:

....gazdasági alapjaira, kulturális intézményeire, amelyek nagyon sokat jelentenek számunkra, is úgy tekintünk mint amelyeket....stb.

a 2. folyt. utolsó bekezdésének 2. sorában a szöveg:

... és vonásairól szólunk, akkor.....

u.e.bek.az utolsóelőtti sorában a „,tehát,„ szó kimarad.

a 3.folyt. 1.bekezdésének 7.sorában ismétlés fordult elő.a szöveg helyesen:

...a kapitalista társadalmi rendszerben is . különbséget tudnak és fognak is tenni.....

a 3. folyt.2.bek.2. sorában a név helyesen:

o s z l á n s z k i n é .

a 4.folyt.3. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen:

....még romokban h e v e r t az ország...

az 5.folyt. 2. bekezdésének 8. sorában helyesen:

.... állami- társadalmi t e s t ü l e t e i n k b e n ....

az 5.folyt.4. bekezdésének vége helyesen:

....a hazafias népfrontnak van mit mondania megváltozott életünkről.

az 5.folyt. utolsó bekezdésének első sorában a

továbbfejlesztettük szó kimarad.

/folyt.kv./

22.20/p

-50-

2225

bb.51./javítások.....2.folyt/p

a 6.folyt. 3. bekezdésének 5. sorában helyesen:

....a felnőtt korosztály 58 százaléka. a középiskolát végzettek.....

u.e.a bekezdésnek a 14.sorában a szöveg:

.... 44 százaléka már szakképzett.....

a 6. folyt.utolsó bek. 2. sorában helyesen:

....rendszerünkről, a n é p g a z d a s á g r ó l mondtam.....

a7.folyt. 1. bekezdésének 11.sorában a szöveg helyesen:

....- másfél millió ember költözött új lakásba....

a 10. folytatás 1. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen:

.....a nemzetközi f i z e t é s i mérleg javítása.....
-----aaa

a 10. folyt. 2.bek.4.sorában a szöveg:

....de a pénzért lehet vásárolni....

a 10.folyt. utolsó bek utolsóelőtti sorában

.... ezzel állunk a v á l a s z t ó k e l é , ...

a 12.folyt. utolsó bek. 6.sorában a szöveg:

.... mellett lép fel, a kapitalista.....
---

a 13. folytatás 2.bek./aki békeséget...../
3. sorában a szöveg:

....a varsói szerződés szervezete - s minden tagállama - készséges.....

a 14. folyt. 1.bek.1. mondata helyesen:

i a vitás kérdések politikai rendezésé szorgalmazzuk.

/mti/
22.40/p

-51-

2225

pótlás a fenti bb.51.sz.hirhez!

a 3. folytatás 2. bekezdésének utolsóelőtti sorában a szöveg helyesen:

....amely előtt is sok e s e t l e n , nyomorult ember

/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mégismételjük a 2.folytatás 3. bekezdésének 8. sorától kezdődő javítás,t. a szöveg helyesen:

....demokrácia jegyében, ugyanigy tekintünk országunk gazdasági alapjaira, kulturális intézményeire, amelyek nagyon sokat jelentenek számunkra, s amelyeket szüntelenül tovább kell fejleszteniünk.

/mti/

23.05/p

23²⁰

-52-

bb.52. a belöldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

nj/hgy

1980. május 29.

21. budapestre érkezett az amerikai küldöttség
22. automaták, -sajtótájékoztató
23. bezárt a bnv
24. a magyar nemzeti muzeum
25. obt sajtótájékoztató
26. ujitók a kötőiparban
27. áfész tanácskozás tatán
29. elhunyt özv. wortmann nándorné
29. a bkv közli
30. gálffy lászló emlékgyűnüt kapott
31. elutazott
32. kitüntetés
33. hétfőn hívja...
34. igazgatói tanácsülés
35. farmakológus kongresszus pecsett
36. ülést tartott a minisztertanács
37. új jogszabály
38. kezdeményezés a tsz-ekben
39. helsinki-be utazott
40. magyar siker
41. fotósok kiállítása
42. kiállítás
43. kiállítás
44. kádár jános választási nagygyűlésen
45. bucsu bulla elmától
46. magyar-amerikai
47. lázár györgy fogadta
48. időjárásjelentés
49. szerk. figy /javítások a 44-re/
50. kádár jános beszéde
51. javítások a kádár beszédre
52. hírjegyzék

/mti/
22.50/p

23³⁰

-.-
- 53 -

v é g e

készült az mti belöldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erik, dosztányi imre, halasi györgy

Szerkesztőségek tájékoztatására !

**Belföldi hireinkből technikai okok miatt kimaradt az
ürkutatással kapcsolatos anyag.**

**A kimaradt anyagot pótlólag bocsátjuk szerkesztőségük
részére.**

Belföldi Főszerkesztőség

60.008 /

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1980. május 29.

bb. 36. ülést tartott a minisztertanács

rh hgy

1980. május 29.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

az országos tervhivatal elnöke beszámolt arról, hogy befejezték a bolgár népköztársasággal, a csehszlovák szocialista köztársasággal és a mongol népköztársasággal az 1981-1985-ös időszakra szóló népgazdasági tervek egyeztetésére vonatkozó tárgyalásokat, és aláírták a tervkoordinációs jegyzőkönyveket. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács meghallgatta és tudomásul vette az országos tervhivatal elnökének jelentését a vi. ötéves népgazdasági terv előkészítésének helyzetéről és meghatározta a tervezőmunka további feladatait.

a kormány tudomásul vette a folyamatban lévő és az előkészítés alatt álló jelentősebb beruházások felülvizsgálatáról szóló jelentést. felhívta az érdekelt minisztériumokat és országos hatáskörű szerveket, hogy a felülvizsgálat tapasztalatait az irányítási gyakorlatban, valamint a tervjavaslatok kidolgozásánál vegyék figyelembe.

/folyt.köv./

15.55 rj

-1-

1600

bb. 36. / ülést tartott... 1. folyt./rj

a minisztertanács - a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztése alapján - rendeletet fogadott el az új növény- és állatfajták állami minősítéséről; az új szabályozás célja az eddigi eljárások egyszerűsítése, a termelési tevékenység jogi szabályozásának korszerűsítése. a rendelet egyebek között kimondja, hogy a köztermesztésben, illetve a köztenyésztésben csak olyan hazai vagy külföldi növény- és állatfajtát szabad felhasználni és terjesztetni, amely állami minősítésben részesült. a rendelet 1981. január 1-én lép hatályba. /mt/

-..

15.55 rj

16⁰⁵

-2-

60.008/2

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

magyar űrhajós

bkk.1. szakember, művész, sportoló az űrexpedícióról

zsu di

1980. május 29.

változatlan öröme népünknek, hogy az első magyar űrhajóssal a fedélzetén kering a föld körül a szojuz-szaljut űrkomplexum. ugyanakkor mind nagyobb érdeklődéssel fordul közvéleményünk a vállalkozás résztvevőinek, s köztük farkas bertalan kutató űrhajósnak munkaprogramja felé. mit ígérnek a tudománynak a gondosan megtervezett, előkészített vizsgálatok, kísérletek? erről nyilatkoztak az mti munkatársainak a szakemberek. milyen élmény lehet a kozmoszból visszanézni a földünkre? - erről beszélt a művész, a sportoló.

horváth Lajos, a posta vezérigazgatósága vezetéki nélküli távközlési szakosztályának vezetője:

- az űrkutatás eredményeinek békés felhasználásában a távközlési szervezetek, így a postaigazgatóságok számára az űrtávközlés a legfontosabb. az interkozmosz együttműködésen belül az űrtávközlési kutatásokat egy külön állandó munkacsoport fogja össze, amelynek munkájában hazánk gyakorlatilag kezdettől fogva részt vesz. 1971 végétől - amikor létrehoztuk az interszputnyik rendszert - a munkacsoport két fő irányban folytatja tevékenységét. a feladatok egy része a már megvalósult űrtávközlési rendszer továbbfejlesztése. az űrtávközlés napjaink legdinamikusabban fejlődő távközlési ága. mind az egyre növekvő igények, mind az elektronika állandó fejlődése miatt e területen lényegében folyamatos kutatásra és fejlesztésre van szükség. a kutatások célja egyrészt új átviteli módszerek, másrészt nagyobb megbízhatóságú, nagyobb kapacitású berendezések fejlesztése. a feladatok másik része az új távlati rendszerek kutatása.

/folyt.köv./

-1-

11²
57

magyar űrhajós

bkk. 1. szakember ... folyt./zsu

- a munkacsoport jelenleg hét nagy témában fogja össze az űrtávközlési együttműködést, ezek közül a magyar posta háromban vesz részt aktívan. a posta kísérleti intézete - az mta interkozmosz tanácsa, és a posta vezérigazgatóság szerződése alapján - a tanács jelentős anyagi támogatásával dolgozik. témái, noha főleg a jövőbeni rendszer-fejlesztésekhez kapcsolódnak, közelebbi postai célokat is szolgálnak. az egyik legfontosabb terület, az új, magasabb frekvenciájú mikrohullámú sávok kutatása például értékes eredményeket szolgáltatott a földi távközlési rendszerek, így a budapesti mikrohullámú távbeszélő átkérő hálózat tervezéséhez is. a magyar posta az együttműködő országok postaigazgatásaihoz hasonlóan jól hasznosította a műholdakról történő televíziós műsorszórás kutatási eredményeit.

radó sándor, a földrajztudományok doktora, a földmérési intézet főszerkesztője:

- nem szólhatunk az első szovjet-magyar űrutazásról anélkül, hogy e program tudományos fontossága mellett politikai jelentőségét is ne hangsúlyoznánk. tudjuk: az egyesült államok is számos sikeres űrkísérletet hajtott végre, azonban közvetlenül még leghívebb szövetségeseit sem vonta be ebbe a tevékenységbe. az űrkutatásban úttörő szerepet vállaló szovjetunió viszont úgy gazdagította új ismeretek sokaságával az egyetemes tudományt, hogy ebbeli lehetőségeit önzetlenül megosztotta a baráti országokkal, akik csupán saját erejükből nem lettek volna képesek ilyen szorosán bekapcsolódni a kozmosz felderítésének munkájába. így a szovjet kozmonauták mellett csehszlovák, lengyel, ndk-beli, bolgár és most magyar űrhajós nevét is megismerhettük. ezzel a földön kívüli tér végtelenségében is megmutatkozik a szocialista internacionalizmus világot mozditó ereje. szép szimbólumnak érzem, hogy farkas bertalan magyarországi nemrég még legelmaradottabb vidékéről, szabolcs-szatmárból jutott el a szojuz-űrhajó fedélzetére.

/folyt.köv./

-2-

15
37

magyar űrhajós

bbk.1./szakember ... 2. folyt./zsu

- köztudott, hogy az űrkutatás eredményei a tudományok széles skálájának fejlődését segítik, a geológiai mérésektől a mezőgazdaság és halászat munkájához hozzájáruló megfigyeléséig. a topográfiának az eddigi ismeretek pontosításával adhat a legtöbbet az űrkutatás. bolygónk szárazföldi felszínének csak a kisebb részéről állnak ugyanis rendelkezésünkre minden tekintetben megbízható, részletes térképek; nagyterjedésű területek még pontos felmérésre várnak. e munka elvégzéséhez nélkülözhetetlenek a kozmoszból készült felvételek, amelyek évek óta gazdagítják a magyar szakemberek eszköztárát is. a szovjet-magyar tudományos együttműködés keretében éppen az idén kaptunk számos olyan fénykép-sorozatot, amelyet jelenlegi térképészeti programjainkban közvetlenül is hasznosíthatunk. nem titok az sem, hogy most is ott vannak a magyar térképészek az űrhajózási központban, hogy - szovjet kollégáikkal együtt - a helyszínről irányíthassák a kozmonauták topográfiai jellegű feladatainak megoldását.

bkk.2. az űrkutatás visszhangja

bozay attila, erkel-dijas zeneszerző:

- a váratlan és nagyszerű eseményről értesülve elsőként arra a szubjektív hatásra gondolok, amelyben kiválasztott honfitársunknak ezekben az órákban része lehet. bizonyára sok izgalommal, feszültséggel telített az űrhajó atmoszférája, de remélem, az űrhajósok feladataik teljesítése közben is érzékelik azt a csodálatos, szinte fantasztikus élményt is, amikor bolygónk fokozatosan feltárul előttük, s úgy érzik: szinte kezükbe foghatják a földgolyót. nem a magyar űrhajós az első, aki ezt az érzést átélheti, de tudom: minden elbeszélés, vagy filmfelvétel eltörpül a személyes élmény mellett. hiszen magam is csak akkor tudtam meg, mit jelent az óceánt átszelni egy repülőgép fedélzetén, amikor személyesen is átélhettem. s ehhez képest egy űrutazás...! nem vagyok szakember, nem tudom, hogyan járul hozzá a tudomány fejlődéséhez ez az esemény, ám azért a perspektíváért, amely a földi élet mindennapos eseményei fölé emelkedett honfitársunk elé tárul - mindenképpen irigylem őt.

/folyt.köv./

15
37

-3-

magyar űrhajós

bkk.2./az űrkutatás ... folyt./zsu

gedó györgy, ökölvívó olimpiai bajnok, kétszeres európa-bajnok:

büszke vagyok rá, hogy magyar ember is részt vesz korunk szuper-feladatában, az űrkutatásban. farkas bertalanra mint hősré tekintek, nagyszerű ember lehet, aki éveken át mindent megtett azért, hogy megfeleljen az űrhajósokkal szemben támasztott rendkívüli követelményeknek. szerénységnek tühet, ha most magunkat, ökölvívókat farkas bertalannal próbálom összehasonlítani. de könnyebben bele tudom képzelni magam az ő helyzetébe, hiszen ahogy ő beszállt az űrkabinba, mi is belépünk a szoritóba, s ott is lényegében a magunk erejére, felkészültségére vagyunk bízva, még akkor is, ha megannyian segítenek kívülről. hiszem, hogy farkas bertalan sikerrel visszatér a számunkra ismeretlen és csodálatos világból. bizonyára hamarosan ott lesz majd moszkvában, ahol juliusban én is szeretném „kilőni”, magam, az újabb olimpiai érem felé ...

a hajdani motorosrepülő nyilatkozata az alapkiképzésről

csaknem tizennégy évvel ezelőtt, 1966 július 8-a és augusztus 20-a között, majd a következő év ugyanezen időszakában farkas bertalan és magyar béla, akkor harmadik osztályos középiskolai tanulók, az mhsz békéscsabai repülőterén motorosrepülő alapképzést kaptak. a repülőter akkor és jelenlegi parancsnoka, szappanos józsef így nyilatkozott hajdani növendékeiről.

- farkas bertalan és magyar béla az mhsz központi repülőiskolájának növendékeként békéscsabán, a repülőtéren kapott kiképzést, itt ismerkedett meg a motoros repüléssel, itt hajtott végre első önálló motoros repülését. a birtokunkban lévő okmányok tanúsága szerint a két kezdő repülő komoly munkát végzett, szorgalmas, bátor, igyekvő embernek bizonyult. már akkor is szívük minden rezdülésével teljesen a repülésé voltak.

- a szolgálati naplóban ma már pirossal bekeretezve szerepel mindkét űrhajós neve. ugyanis 1966 július 12-én együtt voltak szolgálatban a repülőtéren, illetve az iskolán. farkas bertalan azon a napon telefonügyeleti, magyar béla pedig repülőindítói szolgálatot látott el.
/folyt.köv./

magyar űrhajós

bkk.2. a tudományos kísérletek az érdeklődés középpontjában -táviratok az ország minden tájáról

i gl/mg/gk/p di

1980. május 29.

a sojuz-36 és a szaljut 6 sikeres űrrandevúja után már ismerősként köszöntik farkas bertalant és valerij kubaszovot az üdvözlő táviratok. ezzel egyidejűleg most már mindinkább az űrnégyes tudományos kísérleteire irányul az érdeklődés. szocialista brigádok, gyárak, mezőgazdasági üzemek dolgozó kollektívái méltatják biztató sorokban az űrbéli munka hétköznapi jelentőségét.

„a világűrben szerzett ismeretek valamennyiünk közös kincsévé válnak és az egész emberiség tudományát gyarapítják,, - írják például a budapesti bőripari vállalat dolgozói. a más záhonyi munkáskollektívája -amellett, hogy üdvözlő az interkozmosz program újabb állomását - táviratában hangsúlyozza: „a szovjet-magyar barátság további erősítéséhez szállítási feladataink pontos teljesítésével akarunk hozzájárulni,,.

iparvállalatok és szervezetek százainak dolgozói szorítanak az „orionok és dnyeperek,, sikeréért. a danuvia, a chinoin gyógyszergyár, a kemikál építőanyagipari vállalat, a ferroglobus, a tatabányai cementgyár, a vegyépszer, a níkex külkereskedelmi vállalat, a ruhatisztító szervezet és a mechanikai labor szocialista brigádjai sikeres kutatásokat és szerencsés földet érési kivánnak. „nem titkolt büszkeséggel tölt el bennünket, hogy kortársi tanúi lehetünk egy magyar állampolgár kozmoszbéli repülésének,, - írják a budapesti elektromos művek dolgozói.

akadnak, akik az űrprogram segítőkjeként üdvözölhetik a nem mindennapi vállalkozást. „nagy öröm számunkra, hogy a hazai alumíniumipar képviselőjében mi is szerényen hozzájárulhattunk munkájukhoz. szorítunk a további sikerekért,, - olvasható az aluterv fejlesztő kutató intézet üzenetében.

/folyt.köv./

16.10/p

-5-

magyar űrhajós

bkk.2. /a tudományos.....folyt/p

a termőföldeken serénykedők -igy a környei mezőgazdasági kombinát, a herceghalmi kísérleti gazdaság és a jánoshalmi petőfi mezőgazdasági termelészövetkezet tagjai szerencsés földet -érést kívánnak, az egyesült izzó konverta gyárának dolgozói pedig már a távolabbi jövőre szőnek terveket. „reméljük - írják-, hogy egyszer személyesen is találkozhatunk a bátor kutatókkal,,.

a világról érkező örömteli hírek a lakóközösséget is írásra késztették, többek között a tiszaberceliek, a röskeiek is megfogalmazták elismerésüket. tahitótfaluból így írtak: „, gratulálunk az első magyar űrhajós kiváló felkészítéséhez és helytállásához, amire mindannyian büszkék vagyunk,,.

ezekben anapokban új példaképeket választanak az iskolákban, -tűnik ki a tanulóifjúság távirataiból, nemcsak farkas bertalan egykori iskolájának, a kisvárdai bessenyi györgy gimnáziumnak és kollégiumnak a diákjai, hanem a hunfalvy jános közgazdasági szakközépiskola, a hernád utcai általános iskola, és az artistaképző iskola tanulói is csodálattal tekintenek az első magyar űrutasra. mindannyiuk érzéseit, gondolatait fejezik ki a kőbányai kereszturi uti általános iskolából érkezett sorok: „, azzal, hogy magyar űrhajós is kijutott a világűrbe, és ott a haladás, a béke ügyéért dolgozhat, reményeink, vágyaink váltak valóra. izgalommal nézzük a televíziót, hallgatjuk a rádió híreit, olvassuk az újságokat: figyeljük ezeknek a rendkívüli napoknak az eseményeit. farkas bertalan személyében új eszményképpel gazdagodtunk,,./mti/

--

bkk.3. népszerű az „,ürlemez,,

i mg/mm/p di

1980. május 29.

több mint 25 ezer példány fogyott el eddig a magyar űrhajós tiszteletére kiadott kislemezből, amely a fellövést követő napon már kapható volt a boltokban. a nagy érdeklődésre való tekintettel a hungaroton folyamatosan gyártja a kislemezeket, és küldi a hanglezboltokba./mti/

--

16.20/p

-6-

magyar űrhajós....

bkk 1. szakember, művész.... 4. folyt./bh

magyar-szovjet ejtőernyősök

az mhsz szolnoki sportrepülőtérén együtt készül a magyar és a szovjet ejtőernyős válogatott az augusztusi, bulgáriai világbajnokságra. a közös edzőtáborozás immár 15 éves multtra tekint vissza: azóta segítik a hazai ejtőernyős-sport fejlődését a szovjet sportolók, edzők.

a szolnoki edzőtáborban a válogatottak számára kivételesen meghosszabbodtak a nappalok, mert a versenyzők is nagy érdeklődéssel nézik a televízióban a kozmikus híreket.

jurij ivanovics baranov, akinél csak egyetlen ember hajtott végre több ejtőernyős ugrást a világon, elmondta: őszintén gratulál a sojuz-36 utasainak, teljesítményéhez, mint katonának és sportoló pontosan átérzi, milyen kemény próbák sorozatával járt együtt a csillagvárosi felkészülés. a magyar férfi ejtőernyős válogatott első számú embere, varga józsef a testvéri kapcsolatot emelte ki: a maximális segítő szándék a szovjet-magyar együttműködés újabb fényes bizonyítékát hozta. ő, mint a szovjet ejtőernyősökkel évek óta közösen dolgozó sportember, ezt természetesnek tartja, csak a legjobbakat mondhatja el segítő készségükről. /mti/

--

- 7 -

20.00 bh

10.00

Belföldi hírek

p é n t e k

bb. 1. pedagógusnap i kitüntetések

rj pr hgy 1980. május 30.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a pedagógusnap alkalmából apáczai csere jános díjjal és kiváló pedagógus kitüntetéssel elismert nevelők névsorát. a kitüntetéseket polinszky károly oktatási miniszter pénteken 11 órakor a parlamentben adja át. keretet később adunk. a névsor feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

a magyar népköztársaság oktatási minisztere

az 1980. évi pedagógus nap alkalmából az oktató-nevelő munkában magas színvonalu elméleti felkészültséggel kifejtett kimagasló tevékenység elismeréseként

apáczai csere jános-díjat adományozotta díjat kapták:bánhidi lászló, a váci géza király téri egészségügyi szak-
középiskola igazgatóhelyettese

boros bálint, a győri móra ferenc általános iskola igazgatója,

/folyt.köv./

-1-

12